Массо а мехкашкара пролетареш, цхьаьнакхета!

СЕРДАЛО

Советски Союза Коммунистически парте Нохч-ГӀалгӀай обкоман, Нохч-ГӀалгӀай АССР Лаккхехьарча Советан Министрийн Советан орган («СВЕТ») Орган Чечено - Ингушского обкома КПСС, Верховного Совета и Совета Министров Чечено - Ингушской АССР

№ 11 (5047). | ШИНАР, 25 январь 1972 шу. | Мах 2 кап. | *Газет арадуьйла 1923 шера дена*

«Красный молот» завода № 7 йолча цехе дукха болхлой бе хӀанзлехьа тӀабоагӀача бетта чо-тах къадьегаш. Царех я шлифовальщица Иванцова Валентина. Юкъера лаьрхӀача хӀара смена-тӀа нормаш 138—140 процент кхоачашъю цо. Хьинаре къахьега-рал совгӀа дукхача болхлошта шин балха говзал дӀаӀомаьй цо. ХӀанз цо шлифовщица болх бе Ӏомаеш я Исакова Хиира. Шин кхьехархочо чӀоагӀа раьза я из.

СУРТА ТӀА (аьттехьара яр) шлифовщица В. Иванцова болх хьехаш я ученицана Х. Исакована.

И. ПЛИЕВА сурт.

ДУКХАГӀА, ДИКАГӀА, ДАРЕГӀА

1972 ШЕРАРА ГУДЕРМЕСА РАЙОНА ЮРТА БОАХАМА БОЛХЛОЙ СОЦИЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

Парте XXIV съезда решенешта [illegible] 26,1 центнер [illegible] 13400 тонн [illegible] 106 процент [illegible]

[illegible]

КПСС ЦК ноябрьски (1971 ш.) Пленуми СССР Лаккхехьарча Совета [illegible] Гудермеса райони болхло, колхозашта, юрта боахама специалисташа декхараш тӀаьц шоашта:

хӀара гектара тӀера 26,5 центнераш [illegible]

тонн [illegible] хӀара гектара тӀера 33 центнер, дуга—64, шекаре свекла—250, гаьмараш—13 центнер, сом—40, комсаш—51, баьцадарош—130 центнер;

деррига чуделлаш дала ялат 37.500 тоннига, цу дукъе дуга—10.000, гаьмараш—200тоннига шекара свекла—34500 тоннига, комсаш—4700, баьцадарош—2600, сом—1150 тоннига дӀакхоачаде;

[illegible] 13500 тонн [illegible] 35 процент [illegible] гаьмараш — 1660 тонн, шекара свекла—46550, баьцадарош—2310, сом—1100 тонн ботка;

1972 шера кхаьна минеральни удобренеш тоъ-дергъа—9000 тонн, органически удобренеш — 50.000 тонн, [illegible]

[illegible]

[illegible] 1 март [illegible] 1 май [illegible]

колхозашка совхозашка доаккхаш дола деррига дукх доаккхаш дийна долаш 1600 тонн [illegible] 6600 тонн [illegible]

район [illegible] дукх 1580 тонн — планал 12,4 процент дукхагӀа, шура 5735 тонн—планал 8 процент дукхагӀа, фуаш — 380 эзар, тха 27 тонн;

[illegible] 2150 килограммига [illegible]

кхоачаергъа. [illegible] 330, [illegible] —100 килограммал [illegible]

хӀара 100 Ӏатте 90-ноа [illegible] 100 [illegible] 1600 [illegible]

[illegible]

[illegible] 9000 [illegible] 3225 [illegible] 12000 [illegible] —1650;

[illegible]

[illegible] 19400 тонн, [illegible] 5500 [illegible] —2000, [illegible] —4000 [illegible] —1500 тонн, цу [illegible] 37000;

[illegible] 1972 шера [illegible] 300 гектар [illegible] 2000 гектара [illegible]

[illegible] 6 процент [illegible] 4 процент дукхагӀа, [illegible] 3 процент.

[illegible]

1972 ШЕРАРА НОЖАЙ-ЮРТА РАЙОНА ЮРТА БОАХАМА КЪАХЬЕГАМХОЙ СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

[illegible] КПСС XXIV съезда исторически решенеш [illegible] 1972 шера [illegible]

КПСС ЦК ноябрьски (1971 ш.) Пленуми СССР Лаккхехьарча Совета [illegible] 1972 шера [illegible]

[illegible] 16,3 центнер [illegible] 14 центнер [illegible] 100 центнер [illegible] 130 метр-цӀов сорго [illegible]

деррига [illegible] 6387 тоннига, [illegible] — 882, баьцадарош — 2600 [illegible] сорга — 31500 метр-цӀоннига [illegible]

[illegible] 416 тонн [illegible] 120 тонн [illegible] 830 тонн [illegible] 1000 тонн баьцадараш, 600 тонн сом, 1150 тонн дукх [illegible] 111 процент, [illegible] —14,5 тонн, [illegible] 11,5 процент дукхагӀа, 560 эзар фуъ [illegible]

[illegible] 600 тонн минеральни 15.000 тонн органически удобренеш [illegible]

[illegible] Агротехнически [illegible]

[illegible] 1972 шера 100 Ӏаттан [illegible] 90 [illegible] 520 грам [illegible] 5700 [illegible] — 3200 [illegible] —700 тоннига [illegible]

Общественни [illegible] —33000 [illegible] —16,5 эзар [illegible] —3000 тонн, цу [illegible] —2000 тонн, 1900 тонн [illegible]

[illegible] 8 процент [illegible] 330 эзар сом [illegible] 27 процент [illegible]

[illegible] 800 [illegible] 3100 тонн [illegible] 3000 [illegible]

[illegible]

[illegible]

ШЕРДЕ ЯХЬЕ БАЬННАРИЙ МУГӀАРАШ

НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ АССР ТРАНСПОРТНИ УПРАВЛЕНЕ АВТОТРАНСПОРТНИ ПРЕДПРИЯТЕЙИ ОРГАНИЗАЦЕЙИ КОЛЛЕКТИВАША 1972 ШЕРА ТӀАИЙЦА СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ

КПСС XXIV съезда [illegible] Нохч-ГӀалгӀай транспортни управлене предприятей коллективаша [illegible] пятилетка [illegible] социалистически декхараш [illegible] 10-ча декабре [illegible] 27-ча декабре кхоачашъе дош деннача. [illegible] 256 эзар тонн [illegible]

Кертерча производственни фондаш [illegible] 8 процент [illegible] 1970 шера [illegible]

КПСС XXIV-ча съезда [illegible] коммунизм [illegible] программе кхоачаш а еш, СССР [illegible] 50 шу дузача укх 1972 шера москвичий ленинградцийн [illegible] транспортни управлене предприятей болхлой, инженерно - технически болхлой, [illegible] социалистически декхараш тӀаийцад:

Масса [illegible] промышленни продукцена реализаци [illegible] 1975 шера 5 декабре кхоачашъе. Планал совгӀа 500 эзар тонн [illegible] 10000 эзар тонно-километр а, 3000 эзар пассажир [illegible]

Пятилетка [illegible] Советски Союза Социалистически Республикий 50 шу дузаре [illegible] 1972 шера 28 декабре, пассажираш [illegible] 1972 шера 30 декабре кхоачашъе, [illegible] 29-ча декабре кхоачашъе, [illegible]

СССР профсоюзий XV съезд [illegible] 1972 шера 30 марте кхоачашъе, профсоюзий XV съезд [illegible]

[illegible]

[illegible] культура. [illegible] 20 автобусий маршрут [illegible] Городе автобусаш [illegible] Городски маршруташка [illegible] 90 процентаген городаш [illegible] 90 процентаген [illegible]

Автомобильни паркаша технически эксплуатаци [illegible] 3 процент [illegible] 1972 шера [illegible]

[illegible] 49 процент [illegible] Предприятешка рационализаторски изобретательски [illegible] 250 эзар сом [illegible] 50 эзар сом [illegible]

Автотранспортни предприятешка водителаша [illegible] 1972 шера [illegible] 900 шофер [illegible]

Производственни [illegible]

Пятилетка [illegible] 2 гараж, [illegible] автотранспортни предприятий, [illegible] 600 [illegible]

г. Гелендживе — «Автомобилисть, Курорт—Теберда [illegible] — «Зора Кавказа», Хосте [illegible]

[illegible]

Социалистически [illegible]

Нохч-ГӀалгӀай транспортни управлене предприятей коллективаша Дагестански транспортни управлене [illegible] Кабардино-Балкарий, Черкес [illegible] транспортни управлене [illegible]

СОЦИАЛИСТИЧЕСКИ ДЕКХАРАШ ДИЯЦА А ДИЯЦА ТӀАИЯЦАД АВТОТРАНСПОРТНИ ПРЕДПРИЯТЕЙИ ОРГАНИЗАЦЕЙИ КОЛЛЕКТИВАЙ ЮКЪАРЧА СОБРАНЕШКА, ХӀАЬТА УЖ МОГАДАЬД НОХЧ-ГӀАЛГӀАЙ ТРАНСПОРТНИ УПРАВЛЕНЕ ПРОФСОЮЗНО-БОАХАМА АКТИВА СОБРАНЕ.

ГӀИШЛОШЪЕРИЙ ДОШ

Хозяйственни способагӀа балхаш деш болча Нохч - ГӀалгӀай АССР хьуп боахама Управлене гӀишлошъераша дика толамаш даьхар йӀсалагӀча пятилетка хьалхарча шера. Масала, гӀишлой-монтажни балхашта 101 процент, керттера фондаш эксплуатаце дӀаллара 109 процент кхоачашъьй цар план.

ЙӀсалагӀча пятилетка шоллагӀча шера план хавал хьалха кхоачашъяр духьа йолаеча социалистически яхьа юкъе а баха, хьуп боахама Управлене гӀишлошъераша дош деннад план гӀишлой-монтажни балхашта санна, кхинта керттера фондаш эксплуатаце дӀаллара а 1972 шера 20 декабрь хьатӀаотташ кхоачашъе а «дийнех» «тӀехдинех» нах баргбол хӀара объекташ эксплуатаце дӀа ца яла я.

ГӀирсаш хьалдара тӀаийна дахараш толаме кхоачашдара йӀаштӀехьдаркха дела царна хаттдаьа материалаш доттаелга. Укхаза къахьегта белгалдоккха безам ба са хозяйственни способагӀа гӀирсаш хьалдерашта чӀоагӀа дагӀаоккхана дела. массаш а тӀергӀаш доттарга йодача еттача кирпичкана тха объекташ Ӏалашъяраха дола дош.

Кирпичашк, вышкабетонни конструкцей заводаша тӀа-тӀа дукхагӀа юстара кхоаксаш латте а, хӀанз укх сахьата пенашна йоза керттера гӀишлой материал я. Кирпичашк кхоар боккхача зоархӀаме да вай республикана, къахьегта а укх тӀехьарча хана капитальни гӀирсаш дукхагӀа хьалдеш хилараx. Кирпичашк кхоаяри цхьа этаж йолча объектай пенаш доттарга дӀабола мах лохбаре духьа пӀенош доттара атагӀа йола Попова — Орлянкина — Власова метод юкъейоалае деннадар тхо. Из метод юкъе йоалаярo йиш хулийтаргъяр буруа дотташа пенашка йодача 25—30 процент кӀезигагӀа кирпичашк дӀалхийта.

Цхьабакъда, укх системах юкъеяхьа тха йӀаштӀехьдаланзар, хӀана аьлча объекташта тӀакхуьхьа кирпичашк хьаар йо хилар бахьан долаш 25—30 процент а яхы дукхагӀа а еха хул. Каьстта во хул Гудермессерчен ЙалгӀабикерчен заводашка хьаош йола кирпичашк.

Бакъдар аьлча, укх тӀехьарча шерашка гӀишлой материалий Управлене духьа хӀама даьй кирпичашк хьаара, тӀайоттара, дӀахкхальйтара балхашта механизаци яраи цуй дикал тоаярах.

Нагахьа санна кирпичашк тӀайоттарех Ӏойбассарех балхашта механизаци елга оаха йӀаштӀехьдоаккхаре, хьымоттех хӀана сацна во ца хилча а, дукха кӀезигагӀа йохаргъяр тха кирпичашк, хӀаьта тарлуча моттиге гӀирсаш доттара атагӀа йола способ юкъе а йоалайича. дукха кирпичашк кхоюлургъяр тха объекташка.

Сога хаьттача нийсагӀа хургдар, госплана хаьравлагӀа потребительга тела кирпичашк, завода графикe ца хьалхагӀе дух тӀа а йолхиа, объекташка тӀакхахьа гӀишлой материалий Управлени декхардолла йича.

Цу методагӀа кирпичашк тӀакхаьхьаро торо хулийтаргъяр кирпичашк тӀаарца дукхаденна йоалча балхашта механизаци е, из кӀезигагӀа йохаргйола гӀулакх йӀаштӀехьдаккха, кирпичашк, тӀаувзарца дукхаденна потребителаш тӀауттача дукхача хьованеx из нукъьааммкха. Цу методагӀа кирпичашк тӀакхухьаш хилча чӀоагӀагӀа аьттув баргбар шоай низамца гӀирсаш хьалчечен ремонташ еш предприятей.

А. ЧАХКИЕВ,

Нохч - ГӀалгӀай АССР хьуп боахама Управлене прораб.

ВЬЕТНАМА ТӀА МА КХУВДА!

ДУХЬАЛА ХИЛАРА МИТИНГАШ

Селхан, 24-ча январе, Грозненски аьшкбетона конструкцей завода клубе хилар американски империалисташа Вьетнаме лелаеча агрессена духьалара болхлой, инженерно-технически балхаш дерий, гӀулакхерча ваьхь митинг. Цига гуш да «Вьетнама паргӀато», «Тхо массаза а хьоца да, Вьетнам» яха плакаташ.

Митинг хьайнилар завода партийни организаце секретара В. П. Жилеpа.

— Советски наха, дерригача социалистически мехкий халкъаша а санна, новкъостал даьд, хӀанзчул тӀехьагӀа шоай ниш кхоачаво де кийча а ба кортмукъале, паргӀато, ярoз бахьан къовсам лоаттабеча вежарашха долча вьетнамски халкъа, — аьлар цо. — Берригача советски наха санна, Вьетнаме харпоп наькъаш лелаеча американски империалисташта агӀалло кхайкхаю завода берригача къахьегамхоша. Дунен тӀа мел долча халкъашпа машаре даха безам ба вай. Советски наха, дунея берригача прогрессивни наха санна, тешаме кхоачашду шоай интернациональни декхар. Цудукъа дунен халкъаша Вьетнамера гӀулакх тӀемаца чакхдоаккхийтаргдац американски империалисташка. «Вьетнама машар эш. тӀа ма кхувдаме цунна шоай кулгаш, империалисташ».

Къамаьл де трибуна тӀа воал профсоюза завкома председатель А. Г. Мешков:

— ХӀана а тӀехьа диццена дац вайна 1941—1945 шера лаьттача Даймехка къизача тӀемо советски наха тӀалоттадаь Ӏазап,— аьлар цо. — Машар безача Вьетнаме ниттa цӀий Ӏомехкалеш, берараш, нетий боабош американски империалисташа тӀом лоаттабу ворхӀ шу дийнад. Берригa советски нах санна американски агрессораша Вьетнаме лелаеча кийрчача гӀулакхашта агӀалдаха за вай. Аз тӀаьхьех завода берригa коллектив пятилетка шоллагӀча шера план хавал хьалха кхоачашъяра.

Завода комсомольский кагирхойи цӀерагӀа митинге къамаьл дир завод комсомольски организаце секретара декхараш кхоачашдеча Н. П. Карпенкос, къахьегамех алапех отдела техника. Оаха хьалдоаш шоай кортмукъале бахьан турпала тӀом поаттабу вьетнамски халкъ. агӀалло кхайкаю американски агрессорашта, — аьлар цо. Оаха тхоай низ хьинари кходергдац Вьетнама вина новкъостал дара.

Митинге хиннача массане а уйла тӀаесаш къамаьл дир пенсионера Л. Ф. Тюренкова. Цхьанна халкъо вай санна дика кхетадергдац мел хало я хӀана вьетнамцашпа Ӏовшар. Чакхдаргдац американски агрессораш Вьетнамера гӀулакх тӀемаца чакхдаккха гӀертилга. Республикера берригa пенсионераш тӀахьийхар цо Вьетнама халкъа новкъостала эш процент пенси хьожадара.

Иштта митинге къамаьлаш дир: цхьоалагӀча цеха векхагӀволча инженера А. Г. Акопяна, шоллагӀча цеха арматурщикий бригада бригадира В. И. Бабенкос, хьуп хӀамаш еча цеха столяра Н. Гумарова, кхычар.

Американски империалисташа Вьетнаме лелабу харц никъ чайхбаргбоацилгах, из шиа лоӀаме йитар хьадехаш йола резолюци массаша раьза а волаш тӀаийцар митинге дакъа лоацӀаш хиннара-ша.

Грозненций керда декхараш

ГРОЗНЕРЧА ПАРТИЙНО-БОАХАМА АКТИВА СОБРАНЕРА

Укх денош Грозне партийно-боахама актива собрани хилар. «Города промышленни предприятей коллективаша йӀсалагӀча пятилетка хьалхарча шера тӀаийцад социалистически декхараш кхоачашдара итогаш а 1972 шерей бӀарчача пятилеткерех декхараш а» яха доклад йир цига КПСС горкома секретара нов. Давыдова.

Докладчика хьаш бир, Нохч-ГӀалгӀайчен столица къахьегамхоша свахх шоаш тӀаийца хиина социалистически декхараш дикка сӀехьхоачашдьй хиларах. Аьхха планал совгӀа хьаль 16 миллион сома мыйа хӀана ш аьнна йола продукци кхьачай Даьхенга. Яхьа итогегӀа кхаь квартала парте горкома коммитета бӀорса горисполкома хьаа тоал Ше байракх хьоаньй Октябрьски района къахьегамхошта, йилагӀча квартале Заводский района къахьегамхошта. Яхье хаттасаьта юкъе «Старогрознефть», «Октябрьнефть» НГДУ, химкомбината, В. И. Ленина цӀерагӀча, Н. Алексеева цӀерагӀча, А. Шерипова цӀерагӀча заводий, «Красный молот», «Электроприбор» заводий, локомотивни депо, «Терек» яхача фирма, дукха кхыйола коллективаш.

Актива собране этгара хьакха къамаьл де дош лесар цу коллективай никалашта. Масала, «Красный молот» машенашъераьта хьалхара къамаьл дир тохара нов. Шияпова, нехкаьттахошта хьалхара — Старогрозненски бурувтехара балхой управлене начальника нов. Лутонина, химикашта хьалхара слесара нов. Арсунакаева, кхычар. Цар массане а дувцар шоай коллективаша къахьегама хьокхамаш лакх миштa даьл, КПСС XXIV съезда решенешка а цул тӀехьагӀарча партен правительствай соцпамка а хьежа отталча пятилетка шоллагӀча шера планех.

ХӀамаш течача производственни объединене № 4 йолча цеха мастера нов. Данилюка йийцар социалистически яхь йӀаштӀехьъяххара опыт. Белгала аьлча, шийцар, «ТӀехника болх бун къахьегама культура лаккха йолеш бригада» яха цӀи лелае бокъо яххара тӀехьарча яхьах лаьха Яковлевски льнокомбината ткачихас Смирновас керда дӀадолаяь гӀулакх шоай коллективe хьал миштa лаьцад. Из маьхера гӀулакх хьаллаьцад хӀамаш тега-ча производственни объединене кхыча подразделенешка а.

Цхьабакъда, XXIV съезда шера коллективашкеи партийни организацешкеи даьхача толамех шоаш дувцаш, маьхера дика опыт белгалйоахаш, собране хаьа лаьцараша кхоачамбоацараш а хьагучадоахар. Городерча цхьайолча предприятеша пятилетка хьалхарча шера заданеш кхоачашъяцар, цачтахьалхенна дӀаенндаь массехк миллион сома маьха продукци. Машенашъяхоша шоай ханнахьа дӀаяхийтац 4 эзар совгӀа поезд, нехкаьтта проуктеш шоай ханнахьа дӀа ца хьош а я моттигаш.

Докладчика а къамаьлаш даьраша а партийно - боахама активана дош делар, пятилетка шоллагӀча шера планаши социалистически декхараши кхоачашдара города къахьегамхоша шоай деррига низаш тӀадоххийтаргхиларах. Собране чакхйоалаш тӀаийцар Грозне къахьегамхой 1972 шерара а промышленноста керттерча доакъошта — пятилетка чакхъялзалпа лаьрхӀа а социалистически декхараш.

ПАРТИЙНИ ВАХАР

КОММУНИСТО ОТЧЕТ ЛУ

Тха районан партийни организацеша беча балха лоархIаме форма хилла дIаеттай КПСС Программин Уставан лIадехарш кхочушдарах лаьцна коммунисташа брачешка, бюро заседанешка, комиссешка и отчеташ. Оцу [illegible] уж уйла тIаххьийта йиччъа, боьттIача тайпара чекхбовлуш хилча царех бокъа пайда боьлуш хилар. Отчеташ йиру коммунистий доклад, [illegible] царна чакхдоах дар [illegible] хьалхашка лотта дехкарш.

Грозненски дистанце Гудермесски прорабски участка партийни организаце дукха ха йоццуш хилачна собране коммунисто еча отчетага ладийгIар. Дийн кийчвала лахам гIуллакх да отчет дуьйгIа. Нагахь санна предприяте кулгалхочо из отчет еш хуле цу гIуллакха кийчлуш хьаьстта тергам тIабаххийта беза цуьна. Коммунист прораб вов. Булкушев отчет е кийчлучахь ханна цох лаьцна къамел хилар цун партогранизаце секретаран вов. Фатковаца. Нов. Булкушев парте воьлла тоъал ха я. Из митта дала а парторганизаце секретара хьехар дир цуьна КПСС Устав, собране вахалехьа, пIаьхха а кхера даикха, аьлла. Содокладчинахь хьожавир коммунист вов. Шевченко. Хьалхе а оттайир Булкушева ергIолча докладан план. Планага хьежжа из вар коммунисташа дуьца дезаш, ше миштта кхоачашдо партийни поручененш, хьалхашка лоттадехкараш кхолчашдара коллективан саргалгIаьккхара ше фу даьд, малагIа йоахо из къахьегамхой балха хьалаш тоадарай хаттара балханта механизаце дрон, кулгалхо хила веза организатор а, коллективна кхетам лур а, ага положени ше миштта кхоачашдо. Цу решаштта кийчалдарна 10 дн соьгIа ха йиллар Булкушева.

Цу деношка парторганизаце агитаторашна а предприятен болхлошта юкъе беседаш йир. Болхлошта цар дийцар кулгалхочо ергIолча отчетах лаьцна, болх тоабара цар тела предложенеш собране юцаргхиларах дIахетабир уж.

Миштта дика кийчъеш отчет пайдане чакхъяьлар. Нов. Булкушева коммунисташта дийцар лаьхха белгалдьуча дешаех лаьцна. Ше балха дуьйлийта гIалеташ тъяйлалахахьа гIортацар коммунист. Цудукхьа новкъостий критиках а йоьцуш партсобрание шолхачар шерра дерьа йоьцаш чайхьалар на собране.

Собране къамела дьеча коммунисташ парте балхадашна, шерта содокладчина а [illegible] [illegible]. Булкушева дика болх беш хилар, [illegible] [illegible] [illegible] [illegible], шйй политически а технологически а [illegible] боаргаш це даш лакхбоала беркате рационализаторе воьла.

Дика гIуллакхаш дуьйдаш салха вов. Булкушева балхаца дика кхоачамбоацарш а гучадаьхар собранено къайаьл дьечаш. Тоъал балха йоакхо беш предприяте кулгалхочо болхлой бита балха хьалаш тоадара. Из командира воьла халкъа дружина общественни порядок лоралра хIама деш дац.

Коммунисто шийна критика а еш даьц къамаьл, собране дийцъа лоацаш хинначар болх тоабара тийна предложенеш лардо а лаьцна КПСС члена вов. Булкушева лаьча отчетах хоадамбола соцам тIанийцар собране.

Из соцам коммунисто миштта кхоачашбе хьожаш тIахьожам лоаттабе дикхайнла я партийни организаци. Нагахьа санна шийш хуле шоаллагIа ладугIа а мегаргда цун отчетага шийна аь критически замечанеш цо миштта кхоачашъяьй хар дукхьа.

БоаргIача тайпара болх хьа а беш, гIалат ца ваьккача коммунисть отчетага ха санна дуьгIаьнна хетам бола мах пийслу хIанз цхьайолча юххьайцарча партийни организацешка. Цунах лаьцна ала безам ба са, партийни собранешка уттаю коммунистий отчеташ дукхьая уж харцбаьинарчул тIехьагIа бехктовхаме озара мара уттаеш яц аьнна хетараш нийса боацийта. Цул соаттагIа юкъарча балха а, производственни гIуллакхаш кхоачашлеча а хьекхам телаш воьча коммуниста отчетага ладийтIача чIоагIа бакъахьа да. Из де доагIа кхьча коммунисташка царгара хьожаш эцийтара.

Ваьъахьа кийчъяь, шоай хаттамаш уттавеча коммунистий отчеташа дика выводаш яйт аргача партийни коллективага, хIаране ше-шийтара а шийн новкъостишкара а доагIар дакъа хьалехьаре IалашIу.

П. АСТАХОВ,
КПСС Гудермесски горкома инструктор.

Даьча толамашца пятилетка шолагIача шера чу беннаб хьахозий гIишлошъеча организацей Нохч-ГIалгIай объединени юртара гIишлошъераш.

Объединени бIарча хьанийча цун 1971 шерарча производственно-финансови балха итогаш тешал ду, къахьегама оьшарле лакхьяра, дIабода мах лохбара, капитальни вложеней эффективность IалархIяра дакъа дика хIамаш карагIдийна хилара.

КПСС XXIV съезда Директиваш кхочашъеш шоьшкара доаттIаш дола дакъа лаьц гIертача тха гIишлошъераша 1971 шера хьинаре къахьегарца вIашаIтIехьдаьккхаб гIишлой-монтажни балхий объем тIеккхочашъеяна: ген-подрядагIа — 14 процент, шеш низаца — 21 процент.

Кхоачашъяьй хьалхеш лотта объекташ эксплуатаце дIаялара тоьй а. Масала, доахаш чудоххаду помещенеш дIаялара — 106, санитарникаш дIаялара — 128, аь чудоккхаду оттараш дIадалара — 106, коа тIарча чаьхьараштара лерхIа помещенеш дIаялара план 128 процент кхоачашъеъй. Хьалъеь а даа, эксплуатаца дIаепнай дукха хьийола культурни коммунальни объекташ а.

ГIадвуташ да гIишлой-монтажни балхаш дарга бода мах лохбара даькъе карегIдаьинарац а. Хоаш ма дарра, из хьокхам эттара керттерчарех цьI ба. Производственно-финансови гIуллакхашка дукха хIамаш да цунах тийша.

Из теркал а деш, тха гIишлошъераша шоашта хьалхашка дехкар оттадаьд хьалъе йолаьнча хIара объектах, дIаяйийтача капиталовложеней хIара сомах хьурмат деш, шийн мах дукхагIа юхаметтвоттабергболаш пайда эцийта вIашIтIехьдаьккха.

Тха гIишлошъерий коллективаша шоай декхарашка хьалхарча моттиге уттаду гIишлошъяра производства экономически эффективность лакхйяр [illegible] деш.

ЭКОНОМИЧЕСКИ ДЕШАШ ТЕРКАЛДЕШ ХИЛЧА

Къахьегама оьшарле [illegible] производствага дIаялйар [illegible] дукха лоаттабу къовсам яттун болашагIа [illegible] тха гIишлошъеча подразделенешца хаддаьза анализ ю производственно-финансови гIуллакхий итогашта. Плюсаштей минусаштей экономически анализ яр — гIишлошъеча хIара управлене кертарча декхарех цаI.

ДIадодар лоддара оина плановой задани объединени бIарча хьанийцача 7 процент мара йоацача тха гIишлошъераша 7,4 процент лохдаьд, хIаьта ДСУ сайла йолча управленешка 10 процент соьгIа лохдаьд дIадодар, Шелковской МСУ—8 процент, ПМК—7,2 процент.

Производство экономически грамотно дойе IемалуIа боагIа тха гIишлошъераш. Дуккхача МСУ болх беш я экономически анализа бюрош. Вокхьа бола кхетама хьаст а хинна дIаотташ латт производственно - финансови гIуллакхий анализа яр.

Цудукхьа цхьа балхаш доацаш дац, гIирс хьалбарга дIадохийта хIара сом совлейца юха тIадоттIаш хилар. Масала, наькъаштIирсаш хьалдара управлене соахк III квартале дIадахийтача хIара сома тIехьа 45 кепиг дера, Шелковской МСУ — 11,3 кепиг, ПМК — 7 кепиг, хIаьта объединени бIарча хьанийцача — 6,1 кепиг дерriга я хьевIашатIехача цунах хул 155 эзар сом. Из фу ахча да аьнча, дIадахийтача сома хIара кепиг IотIакхатийтар дукхьа къовсам лоаттабар производствено а экономически гIуллакх пайдане да.

ГIишлошъяра бола цу дукхаподразделенеш экономически чIоагIбеча. Цар гIуллакхаш тоадара — из да керттера принципех белгалдаь гIуллакхаш чакхдахарах хьаьгинар. Хоаш ма дарра, КПСС XXIV съезда Директивашка оттадаьд дIаухийтача йоатточа хIамаш, электроэнерги, кьуйг кхачам бедаьла а материальни а ресурсай боарамаш 74 процент лохделга, хьунах дикагIа пайда эцара коэффициент 76 процентага кхоачаш лакхьелга.

Экономе режим кхоачашъяра Iалаьмате боккхача лоархIаме да «Халкъа боахаме производства резервах пайда дикагIа эцарех экономе режим чIоагIъярех хьахьежарчá» КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо тIа белгалдаь декхараш кхоачашдар.

Берригача къахьегамхошка парта даьча цу кхайкарало чIоагIа аьлли йар, дIахо а из къахьегамех политически дьинар йIдара, новкъостал ду бовхама чухьара резерваш хьагучаихара. Алхха бадаш материалаш кхоарах 1971 шера 20 эзар гаргсача сома пайда баьб тха гIишлошъераша.

ГIишлошъяра производства рентабельность лакхъергIола керттера някъ — дIабода къахьегамий материалаш кIезигъяр. Экономе режим гIишлошъяра производства ерригача звеньешка чуйолаш латт.

Вахханиа дIабода мах лохбара резерваш йоккхий я тха, цхьабакъда, халаяте а, уж лоаш йоаца организацеш йолаш я. Зе [illegible] гIишлой-монтажни [illegible] дIадар [illegible] тIехдаларах [illegible]. 1971 шера 9 бетта [illegible] Сунженски МСУ — 47 [illegible], Грозненски МСУ — [illegible]. Цу [illegible] Iалаьмате дукха мах [illegible] материалашнеи накладной расходашкеи.

Цу МСУ производственно-финансови гIуллакхашта [illegible] чул тIехьагIа оаха фу кхетадаьд аьнча, экономе режим [illegible] Сунженски Грозненски МСУ кIезига [illegible] тIе теркал [illegible] хиннадац. Прорабствашка а, хIаьта миттта гIишлошъеча участкаша а доаш ца хеташ леладу материалаш дIаяхийтара, алапега водачун, транспортни средствах пайда эцара дешаш.

Сол дукха ахча дIадода административно-боахама гIуллакхашта. Объединени бIарча хьанийцача гIишлой-монтажни балхаш дарга дIадодачох 9,5 процент мара на хулеш дола из Грозненски МСУ — 10,1 процент, Сунженски МСУ — 12 процент, хIаьта Шалински МСУ 6,8 процент, наькъа гIирсий дола Управлене 7,5 процент мара хиннадац.

Практика хьахьоккхачох, дIадодар кIезигдара керттерча лоархIаме да гIишлошъяра техниках пайда дикагIа эцар. Цхьабакъда, цун берригача низах хIанз а биза пайда эцац.

Цхьанийолча моттигашка керттера фондаш вIашагIйоххара дешаш гIишлошъеча Управленей начальникашна уйла ца еш леладу, хIаьта из бахьан долаш цхьанна соадуьй ахча, зоккхалъа — тоъаш.

ГIулакх цу тайпара леладаре дIаухийтар дукхагIа хилийтарга а рентабельноста боарам лохбарга а кхоачаву.

Из бIарга а гуш, оаха хIанз капиталовложенеша [illegible] [illegible] [illegible] дIа [illegible] ГIулакх ду. Къаьстта уйла тIабаккхийт керттерча фондай структурана. хIара гIишлошъярчен грузовой машенах, хIара станокаx, хIара производственни гIирсий хьурмат [illegible] пайда эцара.

Оаха [illegible] капиталовложеней эффективность, гIишлой-монтажни балхий культуре дикаи лакхъяра тIадерзадаь гIуллакхаш.

Уйх гIртача хана йиза медагаш [illegible] [illegible] [illegible] производственни гIишлошъяра производство кхача хилагIа йолча процессаштех.

КПСС XXIV съездо белгалдаьккхад, пхе шера плана керттера социально-экономически декхараш кхоачашдеча толам балга дукхача хьале общественни производства эффективность лакхъярца дувзаденна хилар. «Проблема маIан сенна латт аьлча, — аьлад Л. И. Брежнева ЦК Отчетни доклада тIа, — из латт, дIаухийтача къахьегама, материальни, финансай хIара единицана лоархIаш гIишлошъярен къамий доходех боарам дикха лакхбелга вIашIтIехьдаккхарах».

Цунах гуш да, дон повестка тIа оттадаьраш производства ерригача резервах биззагIа пайда эцара, Iилма-технически прогресс дIахо сихьяра, экономикана доаладара система эрга[illegible] тоаяра декхараш хилар.

Уж декхараш кхоачашдара болх беш да тхо керарча пятилетка шолагIа шу йинал хьалха, 1972 шера 25 декабре чакхдаккхараш балхаш дарга дIабода мах алакха соьгIа 0,4 процент лохбаран.

А. БУХТИЯРОВ,
«Чечингушколхозстрой» объединени керттера экономист.

1971 шера декабрехь тоьане кхоачаш а дов «Светлячок» ахкача Курски заводан коллективо лахь [illegible] Советски Социалистически Республикай Союз хьана 50 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] дуьаь. Предприятие [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] 3,5 [illegible] [illegible] а электронно - [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] орденца я.

СУРТА ТIА: «Искра-12» [illegible] ЭВМ [illegible] [illegible] [illegible].

О. СИЗОВА сур. ТАСС фотохроника.

ЛОАРХIАМЕ РЕЗЕРВ

[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] даькъа фермашта механизаци яра тайпа да. Тха района хьерригача боахамашка доахан механически деттийга [illegible] гIерташ ба хIанз специалисташ. Цхьабакъда цхьадолча боахамий къахьегамхой шира вIашаIтIехьдаьхадолх механически доахан деттийга [illegible].

ХIаьта [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] механически доахан дета вIашIтIехь ца далар? Эттара хьалха техникай кхерам хиларца, [illegible] [illegible] [illegible]. Цхьайолча [illegible] мотт механически доахан деттара доахангара [illegible] шура [illegible] гIьа.

Шоай тайпара боль ба уж [illegible] [illegible]. Масала, [illegible] шера механически доахан детташ Менжински цIерагIча колхозо хIара Iаьтагара, юкъера лаьрхIача лакха шура 2049 килограмм мара хилаваьр. Цу тайпара доха продуктивность хилара бахьан да хьайбаш [illegible] специалистий механически доахан деттилх вIашIтIехьдаьхалахь [illegible] дуьлайтар. Цар [illegible] тIанзе да, еггIара, чепага, куча [illegible], шинараш хьежа а из къоастадеш, дерригга доахан цхьаьарра механически хьесене деттар. Доахне [illegible] [illegible] механически хьесене деттара [illegible] [illegible] [illegible] группа.

Шинараш дохка а [illegible] а дуя [illegible]. Цудукхьа цхьайолча Iаьта из [illegible] дуя шура [illegible] аппарат, цхьайолчоа йоккха дуя. Цу тайпара дукхагIа, а кIезигагIа а шура луш а хул. Уж цхьатарра [illegible], юххера а кIезига шура луча Iатта [illegible] [illegible] [illegible] аппарат.

Из Iатта [illegible] [illegible] механически шура [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Цу тайпара [illegible] района [illegible] [illegible] фермашка [illegible] я.

ТIакхаттар из хIанз доахан механически хьесана деттара [illegible] балха юкъейоалаяр Менжински цIерагIча колхозе. Цу гIуллакха [illegible] тайпара [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] Г. Пресняковас ветеринари В. Лихачовеи. Шера [illegible] доахан механически хьесене деттара [illegible] группашка вIашагIтоха [illegible] [illegible], цо гIуллакх шу долалуш а кхоачалуш [illegible] деза. [illegible] [illegible]. ХIаьта хIанз [illegible] [illegible] мара [illegible]. Цудукхьа хIанз а [illegible] [illegible] механически хьесане деттара доахан [illegible] [illegible] [illegible]. [illegible] из гIуллакх деттара [illegible] [illegible]. Цудукхьа доахан группаш гIалат а из доладийташ вIашагIйоххара [illegible] тIахьожам лоаттаба беза боахамий специалисташа. ХIаьта механически хьесане доахан деттаю [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Цунах шеко я яц.

[illegible] [illegible] механически доахан деттаю «Коминтерн» колхозе хIара Iаьтагара юкъера даьхIача 3610 килограмм шура дехкар. Цу колхозе фермашка [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]. Къаьстта доахан деттача [illegible] [illegible] механически юл колхоза фермашка.

Дика Iомаьлй колхоза доаркъарма механически доахан деттара технологи а. Цу балха [illegible] механически доахан деттача доярочка юкъе конкурс чакхъяьккхай «Коминтерн» колхозе. Конкурсе тоаш баьккхача доярокашта мах бола соагIаташ, ахчан премеш елар.

Цхьайолча денешкан лун, механически деттача доахана ерригга шура хьалаш яхаш. Из бахьан. Фуд аьлча, цхьайолча доярокашта хам ерригга шура хьалуш [illegible] Iатта вефкехе йоалае. Из гIуллакх вIашIтIехьдаккхара новкъостал хеш массехк минут я. Паьех [illegible] из а тIайхача хиша шина билар. Цу хин температура [illegible] градусел лахагIа хила йиш яц. ХIаьта къайболча доархьаш фу яр? ТIаьда гата а хьекхе [illegible]. [illegible] цул тIехьагIа [illegible] [illegible] [illegible] бокъабе а. Пайхача хиша била чул тIехьагIа шийна массаш е еш.

Нагахьа санна из процедура чакхъяьккхача а механически хьесане бийточа Iатто шура ца лой [illegible] шура бетта [illegible] [illegible] яц.

Бакъаьсва механически деттача доахан шерий хьоаных долат дехкар. Масала, Ленина цIерагIча колхозе бежа Iуно Яхьяев Пашас залзит доахан механически детташ да. Шаьгава дIалахача шера аьклаьача Iаттой хьоаных юкъера [illegible] 3,8 процент яр. Белгалвийна 0,1 процент лахагIа я из.

Цудукхьа хьайбаш лелаеча специалисташ тIахьех из доахан механически хьесане деттара хьайбай производстве шерра юкъедоалаяра. Хьайбай продуктивность лакхъяра лоархIаме резерв я из.

П. ДЕМЧЕНКО,
Шалински районе ветбольнице управленце керттера ветеринар.

ХЬАЖАР ЧАКХДАЬННАД

1970 шера 1 июле денз 1971 шера 31 декабре кхачалца изобретательски рационализаторски болх дикагIа вIашIтIехьбаккха йола предприятий яха сийлен цIи лаккхара ГОЭЛРО 51 шу дизара хетадаь хьажар хилар тха управлене.

Цу [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] предприятешка, бувзама, транспорта, гIишлошъеча организацешка, промышленни предприятешка электрическая IеIалеи хьонбараш энергех дикагIа пайда эцараш тIееразь рационализаторски предложенеш ялара йола конкурс чакхъяьккхар соахк 1 апреле денз цхьоалагIча декабре кхаччалца. Конкурсе дакъа лоацаш хилар цхьайтта предприяти. Конкурс йолча хана хьачуелар 22 рационализаторски предложени. Царех пайдана а йолаш производствана юкъейоалаяьй 20 предложени. Из бахьан долаш пачхьалкхена боккха пайда баьннаб. Кхоаьй 8249 эзар киловатт-сахьат электрически 102,1 эзар гигакалори йIовхален энерги, 6125 тонна условни кинтор. Конкурса итогаш йича хьалхарча, чадиьлар А. А. Зуева, С. А. Михеева, В. С. Кила балха юкъейоалаяь «БКЗ-320-140 ГМС газови горелкашта реконструкци яра яха предложени дикагIа хилар. Балха хьалаш тоа а хеш шера 576 тонна условни кинтор кхоадайт цу предложене. Ерригсоьлла конкурсе [illegible]. Миттта башха дика рационализаторски предложени балха юкъейоалайир З. У. Рассулоешка И. М. Гурьева. Эвейцапа [illegible] схема вIашагIIьилай цар.

«Грозэнерго» предприятешна хиннача хьажаран конкурсаш юкъе хьинарегIа дакъа лаьцар Центральни ремонтно - механически завода. Рационализаторски болх массанел а дикагIа вIашIтIехьбаьккхаб цу предприяте гIонна йолча оборудованена ремонт еча цеха коллективо.

Западни электросетийна Iилманен техниканех карагIдуларашта дикагIа пайдаеш производстве на юкъедоалаярах, механически блокировка конструкци дикагIа кийчъярах цо конкурс чакхъяьккхай.

«Грозэнерго» рационализаторашна творчески дика къахьет. Берд [illegible] [illegible] гучаяьхар царех пайда [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] цар.

ДIадаха шу беркате хилар тха рационализаторашта. [illegible] а 414 рационализаторски предложени хьачуйна [illegible] [illegible] цар. Царех 374 предложени производствана юкъехьа ноганар. Царех 345 предложени производствана юкъейоалаяь аьлай. ХIаьта пайда бац баьр — 211124 эзар сом.

№ 2 йолча теплоэлектроцентралан рационализаторашна эттара беркатегIа къахьийтах. Цар шера баь пайда 114 эзар сомага кхоач. Хьажаргна вай цхьайолча цхьерча предложенешка.

Ин. Овсянниковаси, Бродниковаси «ТЭЦ-3» цIерах [illegible] установка шолагIача степена анионитови фильтраш цIенъечул тIехьагIа сийрдача хиш пайда [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] рационализаторски предложени производствана юкъейихьар. Цун экономически эффективность 3,47 эзар сом я. Миттта боккхача [illegible] [illegible] рацпредложени балха юкъейоалаяйир [illegible] Яннен Толстовех. ТЭЦ-1 № 6 йолча станце турбина готтийгача моттигашта реконструкци яьй цар. Из бахьан долаш пачхьалкхана 12,2 эзар сом пайда хиннаб. Тха «Грозэнерго» дикагIа болча рационализаторех [illegible] [illegible] ба ПРМЗ пузовщ И. И. Калашников. ТЭЦ-2 вокхагIа воьла мастер О. Т. Маркинова электролабораторе начальник В. В. Толоки. Западни электросетийна линейни электропередачан электромонтер И. И. Яценко, ТЭЦ-3 котельни цеха начальник А. А. Зуев.

М. ГРЕБЕННИКОВА,
«Грозэнерго» рационализаторий балхи бюро инженер.

ОЧЕРК

МАСТЕР-КОММУНИСТ

НАЬСАРЕН «Электроинструмент» завод болх бе йолаелча дена дукхача къамох латтача цу завода дезала юкъе хьахьала къахьегаш хьоаргIа литейни участка мастер-коммунист Гизатулин Мубаракша Шавилевич.

...«Электроинструмент» завод болх бе йолаелар 1962 шу чакхдала гарга гIортача хана. Юххьанца йоккхий халонаш хьалхашка уттар керда хьайийллача предприятена. Царех керттера яр латтар дукхача шеранашка Iомаьь говзал йола болхлойи специалисташи заводе геттара кIезига хиларах. Ва-м бар цу хана предприяте шоай гIуллакх дика довзаш бола говзанчаш, цхьабакъда эшаш хинначарех дукха а кIезигагIа бар.

Цу тайпара болхлой кийчбергбола профтехучилище заводе хьехьала а вIашIтIехьдацар юххьанна: тоьацар хьехархой, цIенош лаьцар, кIезига яр хиламна ергIолца оборудовани. Станокаш тIа керда болхлой Iомабар — миттта дар юхьанца хьалхашка этта декхар. Цу хана вера укхаза балха Гизатулин Мубаракша. Ханна къона вацар, тхъаь шера къахьийта вар. Укхаза хьаладеча цо къахьийгадар Подмосковьерча шахташка забойщик волаш.

Завода кулгалхоша безница тIанийцар из. Мастера Джандигов Аламбека учениколла хьожавир Мубаракша. КIеззига ха мара эшанаьр къахьегам дукхдбезача цунна балха «къайлонаш» йовза. Ученика сихха кIоаргга Iомайир литейни оборудовани, станокаш. Ше да кхетар мастерага хоаттар.

Миттта шийн гIуллакх IомадаргIа хьебелабелар Гизатулина хьалхашка къахьегама шера никъ. Лоацача хана цох хилар заводерча къахьегамхоша довзаш деш вола болхло. Хьалха латтача болхлоча тIеххкоачайора сменни задани, ше дер дика дора. Болх беш воалаш шийн новкъосташка а, цеховой партийни собранешка къамаьл деш а Мубаракшас кертагIдоахар сихха участка балха юкъера кхоачамбоацараш дIададара, къахьегама оьшарле лакхъяра дешаш. Цхьан собране цо айдаь дош хьалаьнар участка берригача коммунисташа, болхлошта. Из аллюминие отходаш юха балха юкъейоалае, аьнна енна предложени. Бедал кхоара даьккъе боккха пайда хилар производствана цу гIуллакхах.

Цхьа заводоуправлено хьавийхар Гизатулин.

— Хьох литейни участка мастер ве лаьрхIад оаха, — аьлар цунга директора. ТIакха тIатехар. — Хьона ма хой шун хиина мастер Джандигов Аламбик завкома председателна хержалга. Хьона из болх булурга мотт тхона.

— Мастера болх бе могаргдий теш сойз, — аьлар Мубаракшас.

— ХIама дергдац, эшшачу хана а гIо дергда, — йоахар директора кабинете хиннача партийни организаце секретара.

— Новкъост Гизатулин из хьона хьалхашка оттадаь партийни декхар 'да, аьнна тIатехар цо.

Юххьанца дикка халонаш шийсъелар кердача мастера. Кхьча цехий балха хьекхамашна хьежача эсало дар литейни участка гIуллакхаш. МалагIа да керттера дар, хьалхагIа малагIа де деза, тIехьагIа дича а мегаргдар малагIа да — цу дешка уйла еш вар ше мастералла хьожавьча денношка Гизатулин. Цхьа гIуллакх да, — йоахар ше-шийца, — хьайца цхьаннена хьалхашка латта дехкар кхоачашдар, дукха а хадагIа а бехктехкамегIа я да тхъаь итт сат чувоагIача балха кулгалхо дезаш хилар. Къахьегама дисциплина чIоагIъярца дIаболабуча бакъахьа ба аз сай болх, — аьлар юххера а мастера.

Юххьанца мастер хIарано дета тIа кхача хьежар. Цхьаннеца лаьрхIе къачаьл ду цо, шолагIчоа шийн балха говзал дIайовзийте, гIалат ца даьйтара никъ хьех, кхоалагIчунга шийн тайпара дош оал. ХIаране шийн самал я, цхьабакъда массане а ше лоархIаргвола, йезаргвола никъ ба Гизатулина лохар. Хоза алараш, дукха дувцарах ца тоалуш бода мах а нийслу. Дика кийчъа а аь вIашагIъелалча болхлой собране чIоагIа бехк а боаккхаш дийцар царех участка хьалха латтача болхлоша, Дисциплина тоелаш цул тIехьагIа, хIаьта цунта хьежжа эргадаьлар производства гIуллакхаш а. План хIара бетта кхоачашъе аьлар участка коллективо. Бахьда продукце дикагIа диллача де дезар дукха дар. Миштта хулийтаргъя ерригга кийчъеча продукце дикал лакха, учасстке къахьегамарна юкъе дукхагIбараш хьона, балха говзал лоха йола вагирхой хилча? Цу гIуллакха лела йоиш цаI мара дац — хIаране шийн профессиональни говзал лакхъе еза, аьлар коммуниста Гизатулина партийни собране. ХIаьта собране тIайийча соцам тIа дIаяздир ер дешаш: «ХIара говзача литейщика тIалулалда цхьацца кьона болхло кийчвелга. План кхоачашъяра хьина декхарийла волаш шийна дIавеннача учениках говза болхло вар».

Мастер ше ваьа цу хьаьаехьа кIезига къахьегаш. Цкъаза нийслора кхоачамболаш говзал ца хилар бахьан долаш кьоача болхлочуй цхьайола операци нийса чакхбьяккха вIашIтIехь ца йоалаш. Гизатулин дукхагIча даькъе царна уллув хулар. Ши цхьаан хьалхьаккхар мара ха ца йовеш новкъостал де воалалора ше царна. ХьалхагIа цхьаннена тIаккха — шолагIчоа. Цеха мастера къаьстта дукха везаш хьона болхло вар Махлоев Мухарбик. Из цехе венавар юкъерча школе бархI класс аьккхачул тIехьагIа. Цхьа ше дIадолалаь хIама дутар цо цкъаза, тIаккха шолагIа цар де воалалора. Из а юкъе хьаьчае аьннача хана дутар. Цу ханна кхийтав мастера лергагIа, бахъ аьнкалало а, харц аьнкалале а, кIаьнк балхара дIаваха лерхIаш ва аха деш. ЛаьрхIар мастера къонача болхлочоа гIо де, балха тIа из соцаваргвола деш лаха. Берадир Гизатулина из дош. Дукха дийцар къахьегама сий хакха лоттале дезаш хиларах, хIаране къахьегам обществена. Даьхенна эшаш хиларах. Из къамаьл кийчачул тIехьагIа каст-каста гора уж шиъ — дукха шерашка къахьийта йоккха балха опыт йола мастер селхан школьни парта тIа ваьгIа кIаьнки цхьан болаш. Хайра мастера сага нег чу дужа деш ала, къонача болхлочун хьинара сийт лотабе. Мухарбика хIанз шийн балха задани массаза тIеккхоачашъю. Цудукхьа ду мастера шийн учениках дохкхал. Цхьаьхха а за вокххах де дезаш. Мухарбик хIанз ше ва кьона болхлой Iомабеш, царна шийн къахьегама говзал дIалуш. Хьалха шийн мастера хаькххача тайпара вIашIтIехьоаккх цо из этта зоаца гIуллакх.

Дукхача болхлошца къамалдеш тахха гIертар со Мубаракша массанена везар малагIа бахьан [illegible] [illegible]. Цун къахьаьс? Уммаьоргаш [illegible] ба. Шийн гIуллакх [illegible] [illegible]?

Цу тайпара [illegible] а кIезиг [illegible] Моряков, [illegible] хеттараш хилар [illegible] [illegible]. Заводе берриала болхлой [illegible] шийн боваш ба, [illegible] хоаттиш тIехьбоIргаш уж.

ТIаккха цхьайол [illegible] [illegible] овла. Мастер дика ба дета [illegible], къахьа [illegible] шийн де-рашк сийха хетарна, [illegible] вола коммунист [illegible] [illegible]. [illegible] [illegible] [illegible]. Массаш шу [illegible] мар из. [illegible] болхлоча [illegible] литейни участка хIавала. Вахьан заводо квартира ца вар [illegible]. Мастер [illegible] ваца из балхара [illegible]. ХIаьта из гIуллакх кIезигдеча Iомадича болхло а [illegible] [illegible]. Болх бе воалаьнна кхоачаш цу а дьяннаьац, хIаьта [illegible] [illegible] квартира а а, дукхача шерашка заводо къахьийга тоъал болхлой уж йоацаш болашехьа.

— [illegible] [illegible] [illegible], — аьлар [illegible] [illegible]. Гизатулинас из саг дукхача дезала да хилар а, уж чуIеш дола цIа царна вIаннга хилар а. Мастера из хоаш административна хьалхашца оттадир. Квартира [illegible] [illegible] чоа. Из балха шесар, хIанз хьалха латтача бригаде къахьегаш ва.

Дукха ха я участка коммунистически къахьегама коллектив яха сийлен цIи деааю. Массаза а лоархIаю из шийна хьалхашка латтача декхарех. ХIана, чрайшна къахьегаш ба литейщикаш кантатетка шолагIча шера план кхоачашъяра. Социалистически дектарех 10-ча декабре кхоачашъе эзаш я коллектив заловш продукци арахецара шера план.

— Вовзда, — йоах мастера Гизатулина, — да зоккар кхы а хьалхагIа кхоачашде дага да тхо. ЛерхIар кхоачашдергхилара тешал ду хIара бетта тIеккхоачашъеча производственни плано.

Вай аьннача тIатоха деза Мубаракша — Даьхен Сийлахь-боккхача тIема доагъашхо хилар. Цу бирсача шерашка шийна Даьхено чIагIа гIуллакх де лоацаме дIалехьа хилар хьаьшох цунна тийнача пачхьалкхено соьгIатана. Царна чукъе а орденаш, медалаш. Массехк шу хьалха цунна елар Ленински Юбилейни медаль. Соаьлл коммуниста Гизатулина махка сийрдабаькхар керрача соьгIато — Октябрьски Революце ордено.

Дукха из Мубаракша болх чакхбаьннячул тIехьагIа до доза гIуллакхаш. Школа дешархошта хьалхашка къамаьл де деза, къахьегамхой Наьсарен районсовета депутат ше хилара тарра наьха хьаштавка хьажа веза.

М. ОСМИЕВ.

«СЕРДАЛО»
2-гIа агIо, 25 январь 1972 шу.

Халкъа тIахьожам

ХАЛКЪА тIахьожама организаце партийни организацей куьйгаллехь цар хьакаре нохкъостIа дешаш чакхбаьккхина организационни болхо йиш хилийтар халкъа тIахьожама группашкахь посташкахь отчеташ хоржамаш дe, группийн постийн состав квалифицированни принципиальни болхлошца чIагIъе, халкъа тIахьожама органийн авторитет лакхбе.

Республикерчу дукхаhIолчу городашкахь районашкахь лакхара организацийн политически белхаш, халкъа тIахьожамхой хьинар дIахо айдина, пачхьалкхан планашкахь заданеш кхочушъечу, долахь хIумаца хьурмат цa дарцан, пачхьалкхан дисциплинин социалистически законности талазарца лаьттабечу къовсаме цар лоархIамна бехктокхами лакхбеш чакхьнлар халкъа тIахьожама группийн постийн отчеташ хоржамаш.

Керда хержина контролерех кхоьалгIачу дакъа боллийн колхозхойн ба. ХIара кхоалгIаьер КПСС а ВЛКСМ член ва. Халкъа тIахьожама группай 1575 председателах 584 партийни организацей секретарий заместителаш 445 партбюро, партхоме членаш ба.

Дика вIаштIехьъелла ю халкъа тIахьожама группашкарен посташкарен отчетни хоржамаш Старопромысловски, Грозненски, Ведена, Надтеречни, Наурски, Шелковской, Урус-Мартане районашка.

Белхалой, колхозхой, гIуллакхерчу кхьа терхан чIогIа тIаьхьадухьаьIолча халкъа тIахьожама группашкахь постийн хиинана отчеташан хоржамашкахь. Дукхахчерд дехьа къамельшй лоархIам санех летар ыыча, не латтар, цар уж производстване доьд деха метте шоьй викалаш санна лоархIаш хилерах. Цар маьхъра замечанеш предложенеш енний халкъа тIахьожама группийн постийн балхах нинца, дуккаеча халкъа тIахьожамхоша чIогIа критика йир. Масала, сор. Грозне Ленински районе «Красный молот» завода халкъа тIахьожама группа председатела нох. К. Д. Емельяненкос ше доклад еш аьлар, предприятена, пятилетин план хенал хьалха кхочеш е аь, Октябрьски революце ордан

ешийн. Кхинга дац цу дакъе эвсетIа тIахьожамхоштe варагIдахна хIамаш. «Халкъа боьхаме производстве резервех пайда дикагIа эцаран экономе режим чIоагIъярах» хьакъехьара КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмоца дуьладенна коллективо кийчъаь мероприятеш чакхйоахилга шоьй тIахьожаме хIал а ленца, доаринца нохкъостан дьыд услови доэгоре, электроэнерге, металле зоарае тешнаш хеха.

Цуьнца цхьана цо белгалдаьккхар, ерригане посташе хьинаре бола бехке, дIадоладь гIуллакх дIачехдоаккхилга нерттерча группа хIана а вIаштIехьдаьккха ца хилар. Цу завода чон лоьладеча цаха посте

Балха лоархIами бехктокхами айбеш

кулгалхочо нох. Р. Долженкова ше къамеьл деш белгалдаьккхар, тIахьожамхоша дуккха пайдена хIамаш деш а, цхьабакъда, цхха коллектива цуьнга массаьв а дукхIа ца йоаккхаш а хилар. Пайда кIезига ийцаб пенгазатех, радиогазетах, заводской многотиражках. Межкаьттаппаратурни цеха мастера нох. Рогожинске керттерча группана критика йир халкъа тIахьожамхой дешар цо меддехийте хиларах, уж вIашагIбеттаца, царна хьахам луш ца хиларах. Парасилоги цехерча слесара нох. Вагапова дийцар боьхаме доал ео деш а хIаьта цо завода дукка ве деш а хиларах. Завода территоре тIа каст-каста йох кранаш, зеденийкаш, колодцай негIараш, кхы дукха а дa кхочамбоацараш. Уж тайпа доад доаца моттигаш шоашта бIаргагушехье а, царна тIех буьл дукхха халкъа тIахьожамхой.

МасагIийне района Комсомолан гор тIайданхе ейла комплектиe отдела инженере нох. Р. С. Чередниченкос ше къамеьл деш белгалдаьккхар, межкдоьтте дохарца къовсам лоаттабарe халкъа тIахьожамхоша болх дика боаьй а, хIаьта цо баьхи долахь 1971 шера предприяте дешш межкдаьтта 11 эзар тонни кIезига хилар а. Цуьнца цхьана, группа кердача состава могадир нох. Чередниченкос, «Комсомольски прожектораца» цхьана общественни хьакамаш, транспорте болх тешийн каст-касте рейдаш ега а царе хьахинмарий хьекъаьда собранешна, пенгазете гIолла зоам белга а.

Надтеречни районерчу комсомолан

лелеча «Новотерский» совхоза партбюро секретара нох. Т. Хамзаева халкъа тIахьожамхошта критика йир цар шоьй берах кампаней хьасоне лелабарах, рейдаш, проверкаш, къаьстта а хьайбай боаьхаме, кIезига еш хиларах. Цар хьагучадаькадац долахь доарен доадарен, кондиционни йоаца шура а доахен а пачхьалкхана дIателара бахьанаш.

Цу боахамерча комсац лелачe бригада бригадира нох. Энгиноева Залпаc аьлар, группе членаша шоашекъьара инициатива гойтаьц, дe доьар ухкаве боахамен парторгализацен кулгалхоша шоашта хьелкадьнмарга хьежаш баьтIаб.

Отчетно-хоржамий собранешка шоаш къамьлеш деш премышленноста, гIишлошъярo, юрте боахамe организацейн учреждений белхлошен специалисташен неке-

зан тIйнхад керда хержамe халкъа тIахьожама группаштен посташтен, укх тайпара чулоацам а болаш.

Практически балха тIа КПСС XXIV съезда решенешкарен СССР халкъа тIахьожама органий хьакъехьарча ПоложенегIарен хьалхе лелаелга.

Пачхьалкхан планаш заданеш кхочашьяра, хьекьегама оьсарле дакхъяра темпаш сихьяра, керда техникан хьалха латта опыт производстве шерра юкъаехьяра партийни боахамен организацешта хаддаже практически нохкъостал делга.

«Халкъа боахаме производства резервех пайда дикагIа эцарен экономе режим чIоагIъярен хьа-

ахьараe КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо кхочашдерах доле доьй къаьсттача тIахьожама хIая лоацилга. Пачхьалкхан доалахьe шоьй метта хилийтаро къовсам лоаттабенгeн цу гIуллакха каст-каста проверкаш елгeн, бехке берашта дe доагIар делга. Доал лу аппарат эргалехьe тоаярен цунга дIадоадар кIезигдарен тIахьожам лоаттабелга, боахама органаш къахьегамхой заявленеш жалобаш къастаргIа фу деш е хьожилга.

Цуьнца цхьана отчеташен хоржамашен хьаьхьенгад, халкъа тIахьожама цхьайолча группашен постaшен болх эсана беш хилар, промышленни юртбоахамен производства оьлегарча дешенте тIахьожам лоаттабелга вIаштIехьдаьккхара творчестве инициативен ца хилар. МалгIабина, Невсе-

рен, Шалe, Заводской районашкe юкъаргIахьхай отчетно-хоржамий собранеш конференцеш ерe графикаш.

Граждански гIирсий дистанцe, СМУ-12, горбыткомбината, Октябрьски района ПМК-1. Шелла района Ленина цIерагIчен XX партсъезда цIерагIчен колхозий халкъа тIахьожама группай председатела отчетни юкъаргIа шоаш бьчe балха анализ кIезига яьд, халкъа тIахьожамхой гIуллакхаш лертIа хьахьенкадац.

«Малгобекнефть» НГДУ транспорни конторен № 3 йолча РИТС-ен цхьана тардьйд отчетно-хоржамий собранеш профсоюзни собранеш ега. «Шалинский» совхозе хаддача бола беш 5 саг волча механически мастерске халкъа тIахьожама пост хержай 5 саг юкъе а волаш (вешта ьыча бола беш мел бараш). Поста кулгалхо хержав МТМ заведующи нох. Чебанов. Цу совхоза пост вIашагIъялланц 11 саго болх беча детяслешка.

Республикански халкъа тIахьожама Комитета уж белгалдаь кхочамбоацараш хьагуча а доехаш, уж дIадахара сиха дана даргдоацар дьйд.

ХIана отчетно-хоржамий собранешка дакъа лоьцараша халкъа тIахьожама органашта яь критически замечанеш кхочашъяра тIаьрзаь мероприятеш кийчъеш а городской районни халкъа тIахьожама комитеташ.

Отчеташ хоржамаш чакхдаьнначул тIехьагIа городской районни комитетий председателашь семинараш яьй халкъа тIахьожама группай председателашца. Цига царна дийцар балха план мишта оттае еза, болх мичара дIаболабе беза, халкъа тIахьожама группешкен постешкен малегIа документаш хила деза.

Цу даррегача гIуллакхе нохкъостал деъргда КПСС XXIV съезда решенеш кхочашъяра гIуллакхе халкъа тIахьожама группайн постийн болх дIахо тоабара.

А. ЕЛКИН,
Нохч-ГIалгIай АССР халкъа тIахьожама комитетан [illegible].

РУЗКЪА ЛОРАДЕ

«Халкъа боаьхаме производства резервех пайде эцалга тоадарен экономе режим чIоагIъярен» хьакъехьарча КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмос дIадехар кхочаш а деш, Грозненски района халкъа тIахьожама комитето даим терхам тIалоаттабу халкъа тIахьожама группайн постийн лоархIам лакхбара, района боахамашкара резерваш гучехара, уж производствана юкъе яхьара дешашта. Хаддаьча къовсам лоаттабаьб халкъа рузкъана тIакхувдачарца, ялча а, материальни ресурсаш а кхом ца беш леладечарца.

Из Письмо дувцаш соьх района комитето халкъа тIахьожамхой собрани йир. Цига халкъа боахаме производства резервех пайда дикагIа эцаран экономе режим чIоагIъярах де эшар дийцар.

Комитето хадланна ладувII цу хьакъехьа группаша, боахама кулгалхоша еча отчеташка. Масала, чакхдаьннача шера комитето укх тайпара дешаш дийцар: «Ленина цIерагIча колхозо, № 2 совхозо дIачутела цIокаш всала хилар», «Аргунский», «Ермоловский» совхозашка КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмос дIадехараш кхочашдера гIуллакх мишта латть, «Старосунженски» кхыдехча заводе социалистически рузкъа лорадара гIуллакх дуккха кхьаьдараш.

Халкъа тIахьожамхоша лелабаьча боккхача балхах хьахилиха хIама дa чакхдаьнначе шера 300 тонн мехкдаьтта, 100 эзар киловатт электроэнерги, 1 эзар гекакалори доагор районе кхоада хилар. Административно-управленчески аппаратера сов вола 126 саг мукъавахийрах 190 эзар сом кхоадаьд, хIаьта уж кхычанйа балха хьожабе йиш а хилар.

Комитето а, халкъа тIахьожама группаша а пахадехе терхам тIалоаттабаьб продукци дикал лакхъяра. Халкъа тIахьожамхоша баьча тоххамо гучадаьккхар Ленина цIерагIча колхоза, Грозненски шурий, № 2 йолча совхозаша пачхьалкхечга йохка шура йоагIача тайпара хьаьна йоацилга, из лакхъяра цу боахамий кулгалхой къовсам лоаттабеш боацилга. Цу боахаматкара шурий комбинате хьаьхкхьа шура цIена ца хилар. Из бахьан долаш шура дIа ца эцаш дуккхазза юхадIахьийтай. Иштта тесса беча балхах доккхий эзаш хул. Масала, чакхдаьннача шера Ленина цIерагIча колхоза шурий хьоакхе кIезига хиларах дIа ца лоархIаш йисай 1800 центнер шура, хIаьта боахама дайна зе 25 эзар сом дIакхоче. Цул тIехьаьннай Грозненски шурий совхоз. Цу боахама дIаларъяIаьц 2420 центнер шура, хок, боахама даь зе 46 эзар сомал совгIа да.

Дукха тIахьожамхой ба рационализаторски балха хьинаре дакъа лоацаш. Иштта, Горячеводскерча бурувдеттеча балхий управление халкъа тIахьожамц группа председатела заместителa, технически отдела вокхагIа волча инженера нох. Ливенко чинарча кердача рационализаторски предложенех 5 эзар сом кхоаде аьттув баьлар.

Районерча гIахьожамхоша чакхдаьннача шера 100 гарга рацпредложенеш хьар 120 эзар сома маьха экономически эффект а йолаш.

Дика вIаштIехьбаьккхаб РИТС-4 нох. Полкобонова председатель йолча халкъа тIахьожама группа болх. Производства резервех пайда эцара, материалаш кхоамбеш хьурмат деш дIа-

ахийтара дукха мероприятеш чакхйоаз. Цар ше хаддаш лоаттабьча тIахьожамо а, каст-каста деш хьинача тоххамаш а аьттув баьккхар. 1971 шера 2900 киловатт сахьат электроэнерги кхоа, планагIа лаьрхIа лийначул 300 эзар тонна совгIа мехкдаьтта даккха, 111 тонна тиша ехк гулде.

Цар рационализатораша болх тоабара тIадерзадаь лелаьча гIуллакхаша 2.5 тонна доагор, 2500 кубически метр технически хиш кхоадe йиш хилийтар. Бурувдеттарангта ца ешча оборудованена реализаци ярах 4,69 эзар сом шоай кхоосе Iоданлар.

Нохч-ГIалгIай пачхьалкхан опытни станце халкъа тIахьожамхой хоте а дa дукха дика гIуллакхаш. Цар чакхъьха мероприятеш бахьан долаш дукха рузкъа кхоадаьд. Хьалха баьнах хьоар довккхача хана беррига бола механизаца юкъе йоадаш, кулгаша бора. Рационализаторшa болча халкъа тIахьожамхоша яьча предложенех механизаци йир цу хьалхе балха, тIехха хьалха вахаьна дьярхIа дIадоалийтаи хиида 3 эзар сом боахаме дисар. Чакхдаьннача шера опытни станце деррига кхоадаьд 14 эзар сом, шоай боахаме йола резерваш гучайоакхаш уж производствана юкъе озарах дьнинь берьат да из.

Района халкъа тIахьожамхоша КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо тIа оттадаь декхараш кхочаш а деш хьинаре къахьнйта даьэ а, хIана а дукха моттигаш нийслу халкъа рузкъа кхом ца беш, йолаш йола резерваш йиза балха юкъе ца озаш. БоагIаш бола тIахьожам лоаттабац цхьайолча совхозий, колхозий халкъа тIахьожама группаше пачхьалкхен планаш заданеш кхочашъяра, хьажац кхыча районашка а, областашка а продукци хьаьхьа дIаяхийтара гIуллакхига, кIезига тоххамаш ду хьалсгама оьсарле лакхъяра, арахецача продукце дикал лакхъяра, продукцега дIадолар лоадара резерваш гучаяхара. Бизза пайда эцаш лелац боахамашка йола оборудовани, механизмаш.

Масала, Ермоловски дахча дIамаш еча комбината халкъа тIахьожама группа терхам тIалоаттабац дакъа белгалдаьча Письмос дIадехараш дизза кхочашдара. Укхаза бокъо йоацаш дукха гоаш йовса ца еш вагонаш. Чакхдаьннача шера дуж хьал етт батта йиллачуд 36 эзар сахьат дуккагIа ла йрайнр цар вагонаш мукъа ца йоалийташ. Из бахьан долаш 9 эзар совгIа сом ахча танха дезаш хилар предприяти. Предприяте во латт гIишлонъо материалаш лорайра гIуллакх, тIахьожам лоаттабац арахецача продукце дикал тоаяра. Нийслу цу боахаме кхы а, кхьолла мах бола материалаш а ягийлаш моттигаш. Цу ла йиш йолаьча гIуллакхашца лертIа къовсам лоаттабац халкъа тIахьожамхоша. Кхы дикагIа латтац гIуллакх Ермоловски элеватора а. Ханнахьа йоссаьв вагонаш мукъа ца яхарах 1500 сом гIод текад царна.

Района халкъа тIахьожамо комитето дe мел дезар дергIа штате боацача инспекторашц, группашe а, посташа а производства резервех лертIа пайда эцара, халкъа рузкъа кхоабара лоаттабу къовсам кхы а чIоагIбара, цар болх тоабара.

Ф. ВАСИЛЬКОВ,
Грозненски района халкъа тIахьожама комитета председатель.

ДАИМ ФИЙЛА ДА

В. И. Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоаккхача завода коллективо пятилетка шоллагIча шера тIагIолтта къовсам лоаттабу КПСС XXIV съездан ноябрьски Пленуман решенеш кхочашъяра. Тха партийни организаце производства эффективности хьалхьегама оьсарлех лакхъяра тIадерзадаь леладеча дукхача гIуллакхашта юкъе боккха моттиг дIалоац «Халкъа боахаме производства резервех пайда эцилга тоадарен экономе режим чIоагIъярен» хьакъехьарда КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмос дIадехар кхочашдара леладеча гIуллакхаша. Из болх чакхбоаккхача партийни организацена нохкъостал деш резерваш теркал ца ерашкен материалий кхом ца берашцен шерра къовсам лоаттабе безараш халкъа тIахьожамхой ба.

Завода коллективо дIадахача шера план 27 декабре кхочашъяьй. 1970 шера 11 беттаца нийсдича соахь цу юкъа хьалхьегама оьсарла 11,5 процент лакхъяьй, цу хана планал совгIа баьккхад пайда 222 эзар сом хилар. Тха рационализатораша 680 керда предложени еняй, царех 613 балха юкъе а йоаллеш миллион сома маьхка экономически эффект хьахиней.

ХIана завода хьалхьегамхой производство а, цун резерваш а дикагIа йовзара экономически школашка дешаш ба. Царех хIаьрнека хIаьта хов установкака ремонт ю ха дукхьал цхьан саьхата доаллийча кхы тIа 4 1228 сома маьха продукци арахеца йиш йолга. Цу тайпара дешаш даим шоай терхамe леладу тха халкъа тIахьожамхоша. Цар балха нийслу

кхочамбоацараш гуча а доах, уж дIадахара накъаш а лах. Цар «Комсомольски прожектораца» цхьана цe хаддаш тIахьожам лоаттабу хIара участка, сиене болх нийса хьабара, дIаоттаьча йолча оборудованена сихагIа монтаж ера, мехкдаьтта продукташ кIезигагIа йоийтара, вара, электроэнергена кхоабара, цхьа балха ла ца йоийтара.

Декабрь бутт чакхбоалаш заводе экономически конференци хилар. Укхаза дийцар технически прогресс сихъярцен производства резервех дикагIа пайда эцарцен общественни производства эффективность лакхъяра дош. Из болх дикагIа вIаштIехьбаккхара дe шел дезар белгалдаьккхар конференце. Цига оттаьь рекомендацеш производства ерригa резерваш хьагучаяхара, доккхачун а, вIамигачун а кхоабара, технологически процессаш тоаяра тIаерзаь яр. Из завода ерригача коллективо санна, иштта халкъа тIахьожамхой а керттера декхар да.

А. КЛЕПОВ,
Ленина цIерагIча Грозненски мехкдаьтта чакхдоаккхача завода халкъа тIахьожама группа председатель.

СУРТА ТIА: Ленина цIерагIча ГНПЗ халкъа тIахьожамхой шоаш де дерхIараш дувцаш ба. Аьрдаьхьара аьттехьа: техотдела инженер Н. Родькин, № 12-14 установка оператора гIонча С. Хазбулатов, ЦЗЛ лаборантa П. Рощина, № 7-8 установка оператор С. Вегивардов, А. Клепов, НОТ инженер.

И. Панова сурт.

«ЦА ЭША» МАШЕНАШ

ЦIагIа чу ца йута саг санна, мискха картах дIа а тIа латт «Октября 40 шу» совхоза центральни усадьбе цIена автомашена. ТIоздаь йолча хана хоттала Iочуяха чархаш гIоро дIалаьцай. дов уля кабина тIа, Iа хьатIодалце эш-эшача дIа-хьа хехкаш лелаяй из. ХIана эшаш яц.

ХIана якай из санна Iавеце хьалa хеталургда, транспорт чIоагIа эшаш мa йий? Из дIакаьттача совхозерчар оад: кийдала яц из... пхьанехье цIи яллаца.

ХIана кхийтта хургда шо: из юстара яхара баьхья цул оагIонаш цIе хилар да. ЦIи йоаю машен я из.

Инструкцега диллача шиь хьаьстта помещенк а йолаш, эргIагIа юхе шофераш а болаш хила езар из, цIи яьхнай аьнна хьахоззаше а гIеттача санна сиха цига дIакхочаргIолаш. Пожарни дружина команда а хила йоагIар совхозе. ХIаьта укхазе из гIуллакх терхалдеш дац. ЦIи йоаю инвентарь а яц, цIи йоае Iомабеш нах а бац. Лоацца аьлча, йоале кргъе-кх из, аьлча йовргьа. Цо даь зе из хоаш хиннача хатаро даьд аьнна акт а оттаьь дIадовлергда яхаш укхаза паргIата багIачоа таро да гIуллакх.

Из вай йийцар санна дукха ялча а денна хьанйца цIи йоаю автомашен латт «Экажевский» совхозе а, чуккха моттиг а йоацаш.

ХIаьта цIеро шиь гIуллакх деш латт. Шерра-шера ялл районе цIераш, дукха ду цар зе. Албаст-берчу 25 тонн дола башха аьла эргIа доагача хана яьсса «чеваш» а йолаш «Iоаш» хIанз латтача тайпара латтар уж цIера «скори помощаш». ОарцагIаьла саг воацаш

даьга урагIдаха эргIа «Назрановский» совхоза хиннадар. Ала деза, укхазе кхычахьарчул а вогIа вIаштIехьбаьккхаб цIера дукъалара къовсам. Цудулъа юилача цIерий дукхалга диллача районе хьалхара моттиг лоац цо.

Иштта оарцагIоала саг воацаш баьгар цу совхоза ГIишлекъонгий-Юртарча отделене ферма тхов а. Горохи кенд вIашагIъекйна йола дукха башка йол эгар БурокIалхьарча отделене а. Деррига а дIадахача цхьан шера цу совхоза цIераша даь зе 300 сом совгIа да. Из дIа ерригача районе цар даьчох хIама ма эшаш ях.

Укх шерара Iе къаьстта кхераме да цIи ялара, хIана аьлча фермашка, кхьча меха болх беча моттигашка шедаа юхатохара соляркa, бензин кха а цетташ бIоахьбала цIераш йоагаю, шофераша алапца йIоахъю машенай двигателаш, пахьийн лампаш «моде» е.

Дика латтац из гIуллакх промышленни предприятешка а. Дукха хa йоацаш химикатех чуйоаа склад ягар райбыткомбинате.

Халкъа тIахьожамхой бIарг а кхача безар цу гIуллакхашка, хьажа безар уж цIи ялара кхераме тIатувсаш йола моттигаш малагIаш я, цIера дукъалъотта кийча воацар бехктокхаме оза безар. Духхьал пожарникашта дIатIа а дилла цар кхоах тийша дита йиш йолаш мичад из лоархIаме гIуллакх. Къуво хьой а цIеро хьой а халкъа рузкъа дацай из доар.

Наьсарерча района халкъа тIахьожамхой комитета из дош цIенхаштта дувцаргда аьнна хет тхона.

М. КАРАЕВ.

ПАРТОРГАНИЗАЦЕ ГIОНЧИЙ

Юкъ-ХЬАНЦАРА партийни организацеш халкъа тIахьожамхой группайн постийн балха дукхагIа терхам тIаьхийта а, боагIаш бола лостам тела а ялергIа. ТIехьарча хана партед правительствай решенеш кхочашъяра тIадерзадаь леладу гIуллакхаш дикка тоадаьд Наурски района халкъа тIахьожамхоша. Шоай эттара лоархIамеча декхарех даI дерхI царe «Халкъа боахаме производства резервех пайда эцилга тоадарехи экономе режим чIоагIъярахи» доле КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмо тIа белгалдаь декхараш дизза кхочашдалга. Производства резервех шерра пайда эцарах хIаман кхомбарах шоай коллективай партийни организацеца лоаттабеча къовсаме доккха нохкъостал деш ба «Россия», «Красное знамя» яхача колхозий халкъа тIахьожамхой. Цудулъа цу боахамаша чIогIа аьттув болаш кхочашъяьй пятилетка хьалхарча шера пачха-

льалкхен заданеш шоаш тIайийца хиина социалистически декхараш. Дика гIуллакхаш гойташ ба уж хIанз хьайбаш Iенгара дахараш бIаьстан баьжашта кийчо ярах коллективаша лоаттабеча къовсаме а.

«Россия» колхозе соахь 3900 гектара тIа кхаьльдар ялат. Цу лаьттах хIара гектара тIара 22,6 центнер ялат чуийцар колхозахоша. Цул хьалхарча шера укхаза хIара гектара тIара чуденачул 6,2 центнер дукхагIа дар из. Цо хьахьокх дIадахача шера цар мишта къахьийгаь а, из шу царна мел беркате дар а.

Ялат дика хьулдъар бахьан долаш из дохкара задан 126 процент кхочашйир, фуней хьайбашта фуражан лаьрхIа кхочамболлаш ялат а дисар боахаме.

Дика хьакхамаш дьхад хьайбай продукци яккхарен из пачхьалкхенга йохкарех диллача а. Шура, дулх, фуаш, тха дохкара дIадахача шера шоаш тIайийца хиина декхараш тIадехдоачаинлалд. ХIара кхоабача Iаттагара 2300 килограмм шура яьккхай. Пачхьалкхенга ехка продукци дика кхаргIа доагIачул совгIа 58 эзар сом тIатехад колхоза. Из беркат хьакхоллача, цул кхомбарал из дикал лакха йолаш хилийтарен кIезига къахьегама нох. В. Ф. Долгополова кулгалдеча колхоза халкъа тIахьожамхой группа членаш а.

ХIанз цу боахама халкъа тIахьожамхоша эттара дукхагIа терхам тIаухийт общественни хьайбаш Iенгара дахарац лаьха тIхал йолаш кхомбеш юрт-

боахамен продукташ лелорах. Из шоай декхар дика кхочашдеш беррига района тIахьожамхошка кхайкарах а даьдар цар районни газета тIа гIолла.

Хьайбаш чуэоцадача гIова колхоза группа тоххамаш даьд доккъар дIаахийтераш ул кхомбезаи, доалаша еча учета, шурий-товарни фермашкара санитарни хьалхьоже йолаш йолча продукце дикалген хьожаш. Из болд беча хьакхае дакъа лаьцад цар дикагIболча халкъа тIахьожамхоша пенсионеро Г. В. Фисенкос, жа Iуна А. Исаева, С. Ашахановa, тракториста Г. В. Следенко, доярка Г. И. Травевскене.

Бокъонца бола шоай партийни организаце гIончаш ба «Красное знамя» колхоза халкъа тIахьожамхой. Гуракъа Iайн каны доа-

хьара кхомбаран из доа ва дайтеран, хьайбаш тIера из заьяйтара, контрольни дойкаш ера гIахьожам лоаттабаьб цар. Духьал декабрь бетта цу гуоца тоххам барах шоай цIерIарча хьайбашта колхоза доахьар дIахийтаи хиенача пхьебовча колхозахоша 680 сом гIод техкад. Кхо тIара оалхазарш леладеча ферма заведующа 23 эзар котам, эшаш хиларах бехктокхаме эзар уж юхеметтоттаяра, гуракъ ялат дIадиъйча ва доалахьерах из Iуна А. Тантарова гIод техад.

Района халкъа тIахьожамхой кхетадеш ба 1972 шерара социалистически декхараш толамца кхочашделга дукхача дакъе [illegible] дукхагIа пайда эцарах экономе режим чIоагIъярехa тийша хургIа.

В. ПЫЛЬЦИНА,
Наурски района халкъа тIахьожама комитета председатель.

ЛЕХАЧАРНА КОРАДОАГIА

«Малгобекнефть» НГДУ № 2 йолча инженерно-технологически служба халкъа тIахьожама группа 7 сагех латт. Цул совгIа бригадашка вIашагIъелла 9 саг чувоагIаш кхоъ пост я. Царех дукхагIбараш коммунисташ комсомольцаш ба.

Группа берригача членаша дакъа лоацаш а, хIара кварталe бергболча балха план уттаеш а бу цар шоай болх.

Юкъьанцарча партийни организаце кулгал а деш халкъа контролераша ца хаддаш тIахьожам лоаттабу мехкдаьттех гаьц лаккара план кхочашъяра, къахьегама оьсарле лакхъярга а, продукцега дIадолар кIезигдарга а хьож. Группа шиь балха декъмоттиге лоаттаду «Халкъа боахаме производства резервех пайда эцилга тоадарехи экономе режим чIоагIъярахи» долча КПСС ЦК, СССР Министрий Совета, ВЦСПС, ВЛКСМ ЦК Письмос дIадехар кхочашдара гIуллакх. Халкъа тIахьожамхоша промыслай объекташка каст-каста рейдаш ю, гуча-

доех укхаза нийслуш дола кхочамбоацараш. Тоххам баь баьча шоай балха итог а кийй шоашта гучадаьна кхочамбоацараш дIадоаккхилга дех РИТС-а кулгалхошкарех партбюрогарех. Цар уж кхочамбоацараш дIададара гIуллакх хоадамболаш чакхдоакх.

Чакхдаьннача шера халкъа тIахьожамхоша ца хаддаш тIахьожам лоаттабир турбаш кхычa йола материалаш промыслашка мишта лелаю хьожаш. Группа членаша Р. Прядчикаси, А. Наноевей тоххам бьча гучадаьлар №№ 1, 3 йолча бригадашка цIенхаштара кхочамбоацараш долга. ЦIена задвижкаш хоттала дIакхайса ядар, стеллажаш тIа улла эзар инструмент. штангаш лаьтта ядар. Группа членаша из гIуллакх мадарра дIадовзийтар кулгалхошкен партбюроген. Цул тIехьагIа халкъа рузкъа кхом ца бераш бехктокхаме эзар.

Шоаш рейдаш ечa хана группа членаша къаьстта чIоагIа терхаме леладу бурувдеттараша транспорташ пайда эцара гIуллакх, гIишлоеча материалаш мишта дIаухийт тоха, скважинашка фонтани арматурен вIаштIехьа йий хьож.

Иштта тIахьожамхоша лелабеча балхах боккха пайда бола. Фонтани скважинашка Iоухаш доаш хиена мехкдаьтта турбаш вIашагIхеттача хIама а хьоарчаь сопадир. Коллекторашка [illegible] даьтта цIендергдоацаш гIуллакх вIаштIехьдаьккхар. Мехкдаьтта шийла дола хий а тIехьа насосни станце доада, цигача шоаза чекх а даьккхе хий дIакъоастаду пох. Инженерно-технологически служба халкъа тIахьожама группа иштта беча балхах 800 тонн мехкдаьтта кходе аьттув баьлар. Цул совгIа яьтта чутеккхача моттигашка хьалха лейхаш хиина трубопроводаш дIа-юха хьовза йиш йола хилаьгаш а ехха тоайр бахьан долаш ца доаш дисар 300 тонн мехкдаьтта. Из гIуллакх вIаштIехьдоаккхача къаьстта дикка къахьийгар нохкъостаща М. Н. Шашкова, Ж. К. Шляхова, Х. Х. Нанева. Халкъа тIахьожама группа хьарах 35 [illegible]

сальникаш хийцай, Iамашна гуйдаь аьтта мехкдаьтта эмлостанце чудеттах. Кхоаьд 320 тонн мехкдаьттех 1,1 миллион кубометр газа.

1971 шера «Малгобекнефть» НГДУ инженерно-технологически службай халкъа тIахьожамхоша деррига кхоадьд 1190 тонн мехкдаьттех 1,5 миллион кубометр газа.

Инженерно-технологически служба конторе вIашагIъелла болх беш я халкъа тIахьожамхой школа.

ТIахьожамхой керттера декхар белгалдоаккхаш хIара бетта пхьазза лекци еш е доклад ю цига. Дукха ха йоацаш укхаза йийшача лекцей темаш яр «СССР халкъа тIахьожама болх вIаштIехьбаккхара ленински принципаш», «Керттерча тоххамий видаш уж вIаштIехьдахара методикаш». ЛадувгIархошта хьалхашка тIахьожамхой балхах лаьца кастe-касте къамаьл ду РИТС начальника Б. Панфилова, начальника заместителаша С. Паука, Т. Комарева, партийни организаце секретара нох. Д. Бычкова. ЛадувгIархошка цар дуаца промыслашка латтача балха гIуллакхех, малагIа гIуллакхa дукхагIа терхам тIалоаттабе, мехкдаьттехоштa хьалхашка дeттача дeкхарех.

РИТС халкъа тIахьожамхоша бу бола вахa гуш ба, из хана царна дIабовзийтанаь. Из буаш пенгазета тIа, халкъа тIахьожамхой листокаш тIа, болхлой а, гIуллакхерча нахьа а собранешка.

Халкъа тIахьожамхоша укх шера хьалхарча кварталe бергболча балха план оттаяй. Уж хьожаргба мастерской деча балхий дикал а, дукхал а мел я, бийсана рейдаш ергъa балха ха мишта лораю хьожаш, мехкдаьтта ца доадайтара мел ешар даргда, цу маьлерча продукта кхомбе Iомабергба нах.

Халкъа тIахьожама городской комитета группай болх тоабара хаддаьча семинараш ю, дIадовзийт тIахьожамхошта СССР а вай республика а халкъа тIахьожама комитетий соцамаш, партеи правительствай Директиваш кхочашъяра нах оарцагIбоал.

С. НАРАГИШИН.

«СЕРДАЛО»
3-гIа агIо, 25 январь 1972 шу.

ДОТТАГІИЙ БОЛЧА

«Вайнах» аха Нохч - ГІалгІай АССР Пачхьалкхен ансамбль ВЛКСМ ЦК-ан советско - чехословацки доттагІаллин Обществан кланагІа 1971 шера 21 ноябре дени 9 декабре кхаччалца дІаэхьна, белгала аьлча, Чехословаке ихар духхьашха хилла тІамадар.

21 ноябре сарахьа Чехословаке столице — Праге дІакхаьчар тхо.

Іаи шийла сайре кле я, Пражски вокзале зиэашца духьал я баьхна, дІайха модршал хеттаw бор тхога Советско - Чехословацки доттагІаллин викалаш.

Тха делегаци сецна «Солидарность» цІе йолу гостиницехь. Общества Центральни Комитето ях прием безаме, доттагІаллин чакхъяьллар. Цул тІехьагІа беседаш хилар Советски посольстве, советско - чехословацки доттагІаллин Общества ЦК.

Ансамбла коллектив цу дийнахь а хьежар Прагерча баккхалатІа йолчу моттигашка. Тхо хилар В. И. Ленина музее, Пражски Кремле, городской ратуше, хьалхан музее, Витков гув тІа къаман памятник дагІана, Вошлавски Староместски майдан тІа, Прагерча дукха хьича озача моттигашка.

Тха делегаци Чехословаке йолчу хенна кийсьадар Іаьдала моттигерчек Лакхерчен организацица дечу хоржамашта кийчо ярй уж чакхдахари, советско - чехословацки доттагІаллин месячник, Чехословацки Социалистически республика эттара хьалхара президент Климент Готвальд вар 75 шу дизаран доттагІлех вІаши новкъостал дарен хьакъехьарча Советско - Чехословацки договора кулгаш яздар 28 шу дизарани хетарь торжествани санна йола чехословацки халкъан вахарера йоккхий политически событеш.

Цу хьалгаха ен йола ансамбла выступленеш художествении форме хилла иа Іеш политически, СССР-ан, ЧССР-ан халкъашта юкъерча интернациональни доттагІаллин форме я хила еаш яр.

Тха беседаш хилар къалачча коммунисташца, революционни тІемашка дакъа лаьцнарашца, болхлошца, юртабоахама кооперативаш членашца, партийни советски органий кулгалхошца, кагирхой Союза, чехословацко - советски доттагІаллин общества членашца, культурин искусствои болхлошца. Школашка хьехархой, дешархой, пионераш болча хилар тхо.

Ансамбла выступленеш еш хилла еррига концертин залаш СССР-ан ЧССР-ан халкъашта юкъерча доттагІаллех долча лозунгашца транспорантешца кийчъяь яр. Сцене хьалхъхаар СССР-ан ЧССР-ан байракаш. Тха делегацега дІъахІа моршал луш, балха тІа а вахаре а ансамбло доккхий толамаш дахар лоеш доьлаш а дахьа дІадолалора хІара концерт.

Нохч - ГІалгІай чура масалаш а кхуьлаш дуъцар оаха, хьалха пачхьа Росса тІехьайнеца юстарча моттигашка даьхача кхийча халкъай вахаре Советски Іаьдал латтача шерашка мел доккхий хувцамаш хиннад.

Эттара хьалхара тхоай концерт городе Трутнове оттадир оаха. Чехословацки зрителашца тхо эттара хьалха вІашагІкхетар дар из. Кавказерча ансамблех цу городе эттара хьалхагІа хиннараш тхо дар. ЧІоагІа хьаьт долаш тІайцар концерт, цхьакха номер дІаяханзар чІоагІа тІоараш ца детташ. Концерт чакхдаьнначул тІехьагІа, Іьмерда кхамаьлаш дукха дир артистех. Боккъонца долча доттагІала безам хьахьокхаш дар концерт ше а хІаьта кшитта советско - чехословацки Общества городской комитето ях прием а.

ДІахо оаха Чехе ях выступленеш городашка Ярошеже, Прелоуче Пардубице, Сизовоу яхача хи йистерча Эруче, Гомице, Мтонышле хилар, хІаьта Праге чакхьяьлар. Праге оаха выступленеш йир КПЧ ЦК лакхерча партийни школа йоккхача зале. 1800 сага лаьрхІа йолча цу чу 2500 саг вар. Цук башха - дикача сцене боккхача толамца чакхдаьлар концерт. Концерт чакхдаьнначул тІехьагІа тІоарий тата ца дужаш дукха хан яьккхар, уре а этта скандировани йора зрительни зало: «ДоттагІал», «Яхийла КПСС-и КПЧ-ен», К. Готвальда дешаш: «Дуне мел доал Советски Союзаца...».

Чехера тхоай бола боккхача толамца чакхъ а баьккха Словаке болача новкъа даьлар тхо.

30 ноябре Прага дІаьлча шоллагІа йоккхагІйолча Чехословаке городе Братиславе — Словаке столице, йоккхача промышленни, экономически, культурни центре кхаьчар тхо. Братиславе тха делегаци тІайцар советско - чехословацки доттагІала Общества Центральни Комитето Словаке культура Министерствех.

1800 саг чухоашача концертин зале цу дийнахьа а ансамбла концерт хилар. Тхо дІа а кхачале дохка даьнна дар деррига билеташ. Шин сахьата концертин программа ше ма ера телефильма кинопленка тІа дІаяйир, хІаьта цул тІехьагІа Чехословаци телевидене гІолла хьахьуяккхаш а яр. Боккхача толамца чакхдаьнначул концерте бар КПЧ обкома, горкома, культура Министерства, советско - чехословацки доттагІала Общества кулгалхой. Шай тайпара башха - дика концерт оттадарах ансамбла коллективана чІоагІа баркал йоахар цар массане а.

6 декабре г. Банска Быстрице— къаьнерен хІанзарен лакха цІенош а дагІаш, дукха исторически памятникаш, дешара заведенеш а йолаш йолча Средисловацки областа столице кхаьчар тхо. Областа йоккхача промышленни культурни центре.

Тхо дІакхаьчача хьалхарча дийнахьа а тха делегаце группа тІайцар Халкъа комитете председатела Езеф Микуша. Чехословакера Советски Союзе Іилман культуран месячник чакхдалара а СССР-ан, ЧССР-ан юкъерча доттагІалех вІаши экономически новкъостал дарен договора кулгаш яздаь 28 шу дизара а хетаь областной актива торжествени заседани хилар сарахьа оперни театре.

КПЧ обкома кулгалхошца хьийхар тхо актива болха юкъе дакъа лаца а цига къамаьл де а. Айса къамаьл деш деза дешаш даькъала дийцар аз активе дакъа лоацарий, вай халкъагара вежарий моршал делар царга, ловза баьккхар КПЧ XIV съезда исторически решенеш кхоачашъяра беча балха тІа а СССР-ан ЧССР-ан халкъашта юкъера интернациональни доттагІал чІоагІдеча а цар доккхий толамаш дахар лоеш.

Торжествени часть чакхъяьнначул тІехьагІа «Вайнах» ансамблос доккха концерт оттадир активе дакъа лаьцараштa. Боккхача толамца чакхдаьлар из.

Чехословаке дукха дагІа адамий фашистски лоала кІалхардахар духьа шоай вахар дІаденнача советски тІемахошта дегІа памятникаш. Цига дІабехка боахк 6500 совгІа советски салтийн эскараш.

Тарлуш йола охьаккха моттиг дІаяйхтадар тха делегаце вежарий - турпалий каш тІа ца йодеш. Йист ца хулаш минот яккхерцен каш тІа зизаш лахкарцен. «ШІаккха цІи ма йожийла адамаш кІалхардахар духьа шоай вахар дІадениача Советски Эскара сийлахьча тІемачой» дьийна йоазув тІадола Нохч-ГІалгІай АССР Пачхьалкхен «Вайнах» ансамбла коллективагара венок йиллараш цар сий ца деш. Уж памятникаш долча ахарах чуесса уйле а бийнача турпалех лаьца памятникашта юхе даь къамаьлаш а вІаккха а дог чура дІадаргдац дукхагІбараш Сийлахь боккха Дай-мехка тІом хиннача тІехьагІа бехча ансамбла артисташта.

Тха ансамбло выступленеш ше тхол хьалхагІа Советски Союзерча цхьанна а творчески коллективо выступлении яина хиннача Чехословаке городашка я. Тхо дар цу городашка бахача наха Советски Союза халкъий искуссво эттара хьалха бІаргаийтараш. Маршрут чІоагІа сиха лела дезаш оттаь яр. цудухьа солаІара вІаьлла уйлае а хьаштдацар.

Цхьаьза дийнахь 100-150 километр кхачь бе безаш хулар. ХІаьта уж хадонаш ца къовсаш, творчески хьинарца выступленеш йора артисташа, дахи «хІа минача кийча бар».

21 ноябре деиа 9 декабре кхаччалца 19 городе хилар тхо, 20 концерт оттадир оаха, царех, шиъ — бІун Центральни группа тІемахошта. Тайп - тайпара 72 мероприяти чакхйоаккхача дакъа лаьцар. ГІалат вергаш со, хатаьча санна цу деша боккъонца ма дарра - мал [illegible] дича тха выступленех концертехи вай Даьхин Чехословакен халкъашта юкъерча доттагІала манифестаци хиннин аьлча.

[illegible] лоархІашеш бар [illegible] кхиъ.

Тхо вІашагІкхетта [illegible] тайпарча нахаца — общественни организацешй кулгалхошца, болхлошца, юртбоахама кооперативни членашца, кагирхошца, интеллигенцеца, пионерашца. Оаха хІаьхьа къамаьлаш деча хана цар дуъцар Ленина партеца, Советски Союзаца, цуя халкъашта шоай боккха безам хиларах. Баркал йоахар цар Чехословаке халкъашта вежарацІха интернациональни новкъостал дарах. Концертех шоашта хийттар дуъцар цар. Городе Трутнове концерт чакхдаьнначул тІехьагІа доктора Зденека Гудека аьлар: «ЧІоагІа дот гІоздаьккхад са шуи ансамбло яьча выступлене, назаморг сона хІанзалца бІаргаяйнацц. Йоккха темперамент, ловза техника, хоза костюмаш я артистий. Тхона салоІам баьча шоана доккха баркал хилда».

«Словакконцерт» болхлочо Ян Барлота аьлар: «Башха-дика ансамбль я шуи, тоам бола исполнителаш ба. Ансамбла программа сакъердаме я художествении маІанга диллача я, ишта хІама йоазара я, Кавказа халкъий халхараш да цу тІе, интернациональни я из. Тхаьцига оаш ю выступленеш боккхача лоархІаме хургья вай халкъашта юкъера доттагІал чІоагІдара гІулакхъ».

Дукха хІамаш дайзар тхона Чехословакех, чехословацки халкъ шин лертІа дахаш долгех социализм хьалхаш доалдигех, цу хьакъа тІа шин проблемин дешаш сиха къестадеш долга хайра.

Юха вІаккхаьчачул тІехьагІа «Вайнах» яха Пачхьалкхен ансамбль союзни республикай дакагІйолча коллективашца цхьана Москве хьийхар «Эрсий Іа» яхача традиционни фестивале дакъа лаца. 25 декабрера 5 январе кхаччалца «Россия» яхача Пачхьалкхен концертин зален эстрада театрен хиннача фестивале дика толам а баьккха, цІаера ансамбль.

ХІанз республикерча къахьегамхой гІулакх деш хургья ансамбль, «Апшара мукъамаш» яха СССР хьаь 50 шу дизара хетаь художественни фильм дохкхача дакъа лаце яха кийчъяргья. Из цига хьийхай «Экран» яхача творчески объединении хиностуде. Март бетта гастроли яха ергІа яхачай Россе Центральни дакъа тІарча городашка, Белорусса, Прибалтийски республикашка. Уж гастролаш чакхъяьнначул тІехьагІа СССР-н Нохч - ГІалгІай АССР-н хьаь 50 шу дизара хетаь керда программа кийчъяйолалургья из.

Тхо дог тийша да, цу башхадиича коллективо вай республикера къахьегамхой шоай керда программашца вай республика санна, ишта цуй дозаенаш арахьа а толамаш дахарцен гІадбургарбалах.

В. ТАТАЕВ,

Нохч - ГІалгІай АССР культура министр.

...1922-шерара Іе дар. Советски Іаьдал хІаьтта дІаоттташ мара латтацар СибаргІа. КІезиг-хІезиге доалаш вІашт!ехьдоалаш латтар вахар. ХІаьта а, тайгерча къаьст-къаьстача юрташка сатем боацаш яр — дохадаьча колчаковски эскарах юкебисарехи моттигерча кулакеци вІашагІкхийтта бандаш лелар тайге гІойа. Юрташка чу е хьехкаш, цар активисташ боаборa, юртсоветаш, изба-читальнеш йохайора. Бахлань яхача юрта цу тайпарча кхьан бандаца губерски ГПУ бахийтача хьацача чекиста Румуниста Василий Платонович Родионовен дуц веший кІаьнка комсомольца Кузьмаси къовсам мишта ловттабеьб а хІаьта шутта кулак ЛюбавингІар керте латта банда цига бахача кьеча жаьна новкъостаица мишта йохавйа а дувц цІе-хІай бесаш долча «ЛюбавингІар хІалакъхилар» яхача шера - экранни фильмо.

«Мосфильм» студе оттадаьд кинокартина. В. Шукшина язьвьча «ЛюбавингІар» яхача романа тІера оттачача сценаре автораш Л. Нехорошеви режиссер-постановщик Л. Головин.

СУРТА ТІА: «ЛюбавингІар хІалакъхилар» яхача кинофильма тІера кадр. Хьалхашкаьарбараш (аьрдехьара аьттехьа): Кузьма — А. А. Анчурин, Емельян Любавин — артист Г. Жженов, Василий Платонович — артист Вашлав Дворжецкий, аьшпхьар Федя — артист Р. Филиппов.

ТАСС фотохроника.

КЪАХЬЕГАМХОШТА — ЭСТЕТИЧЕСКИ КХЕТАМ

Культура учреждений балхь юкъе лоархІаме моттиг дІалоаш къахьегамхошта эстетически кхетам баларе. Мишта лоархІабу цу гулакхах тха района культура учреждений — клубий, культура Шеной къаьстта библиотекай — болхлой?

Наха эстетически кхетам баларе формаш дукха я, тайп-тайпара я я. Ала деза тха района культура учрежденешка цу ерригаех а пайда эцаш хилар. Цул совгІа культура болхлоша чІоагІа тергал ду чакхйоаккхаш йола мехлагІа а мероприяти наха кхетаергйолча тайпара вІашттІехьаьаьккха хила. ТІаккха мара пайда бола боцуш мичай хулах.

Тха района клубашка, библиотекашка, культура Шеношка дІадахача шера наха эстетически кхетам балара боккха болх баьб: лекцеш йийшай, литературни сайренаш, салаІара сайренаш, диспуташ, беседаш чакхъяьхай, библиотечни болхлошца цхьана коммунистически моралах долча [illegible] [illegible] дьад.

[illegible] дика бу ло болх [illegible], Вознесенскерча культура Шеной коллективоша.

Кагирхой салаІара тиъаь [illegible] сайре, [illegible] диспут, [illegible] репертуар чакхъяьхай, [illegible], Ишхаркъерча культура Шено. Мишта дукха болх баьб Вознесенскерча культура Шен коллективо а.

Цу тайпарча мероприятешта юкъе къаьстта сакъердамени наьха терлам бІаьолша чакхъяьлар салаІарен литературни сайренаш. Цул башха [illegible] литературни викторинаш сакъердамен вІоарца маІан долаш хилар, цу тайпарча мероприятешка дакъа лоацача къахьегамхой шоай никаца вІашттІехьаьиякха художественни самодеятельность хилар.

Къахьегамхошта эстетически кхетам балара боккхача лоархІаме а наха чІоагІа хоадъеташ а чакхъяьлар Кердача - Редантерча Юкъерча - Ачалукерча, Вознесенскерча культура Шеношка хилла Достоевский ваь 150 шу дизара хетаь хилла «Хургдолчох тийшав вэ» яха. Пушкина хетаь «Эрсий поэзе детвоидаьло» яха, Некрасова хетаь «Сай лира сай халкъа хетаьй аз» яха литературни сайренаш.

Наха чІоагІа езалуш, боккхача толамца чакхъяьннай цу культура Шеношка чакхъяьха «Мишта ваха безам ба хьа» яхача темах йола диспуташ а. Цу диспуташа торе хилийтар кагирхошка цІенача дог тІера къамаьлаш дайта, вахар мишта хила деза яхача дешца хьакъехьа гІалатбуларашта хьехар де, уж нийсача новкъа баха

Района библиотекай болхлоша, общеобразовательни музыкальни школай хьехархоша дакъа а лоацаш еш культура болхлоша къахьегамхошта хьалхашка писателех, композиторех, художникаех йола лекцеш, беседаш ю. Ишта В. А. Львова заведующи йолча библиотека коллективо «Кавказ» колхоза тракторно-полеводчески бригадашка йийшар Айвазовски творчествах, Третьяковски галлерех, Бетховенех, Моцартех музыках йола лекцеш. ХІаьта лекци йийша аьлча музыкальни произведенешта исполнени йора, художникий произведенеш дІа [illegible].

Района къахьегамхошта эстетически кхетам балара боккхача лоархІаме болх бу мишта клубашка, культура Шеношка вІашагІ а ахна болх беш йолча культура университеташь. Ер лоархІагІа шу да Чкалова цІерагІча клубе база тІа вІашагІъелла литературно-музыкальни факультет болх беш йола. МалгІабика берий библиотека заведующе кулгалдеча цу факультете дешаш 120 саг да. Факультета занятеш чакхъяхара дечи кхъ новкъостал ду музыкальни школа директор Н. А. Шевцов, гороНО заведующи З. Г. Цечаев, киносета директор В. М. Ковлев, кхыбараш чубсагІача Совето. ХІара бетта цхьазза тур факультета занятеш. Іоммаеш йолча тешта хьежжа е литературни произведенеш довкъош дешаш, е музыкальни произведенешта исполнени еш, е художественни произведенешта демонстраци еш чакхйоах хІара занятеш лекцеш. Цул совгІа, лекци йийшачул тІехьагІа документальни фильмаш хьахк гулбеннарашта, е художественни самодеятельноста концерт оттаду.

Мишта, дукхаьал дІадахача цхьан шера факультете дешаш болчарна йийшай Есенина, Пушкина, Некрасова творчествах, Нохч-ГІалгІай литература дукха произведенеш. Дукха лекцеш йийшай музыках лаьца а: «Хачатуран — советски композитори педагоги», «Илли хьахилар», «Пуччини музыка», «Чайковски творчество», ишта кхы а дукхаараш.

Къахьегамхошта эстетически кхетам балара ишта лоархІаме я художественни самодеятельность а. ХІара чакхйоаккхача салаІара сайрене советски цІейна дезача дешнита хетаьча сайренашка хаза дош а эрсий советски поэзех дехьарча меженй композиторий иллеш. Уж да Даьхенах, партех, Ленинах, лирически эстрадни иллеш. Халхараш деча коллективашца ду Кавказа, советски республикай халкъий тайп-тайпара халхараш.

ХІане дукха ца боалаш тха района чакхъяьннай художественни самодеятельноста республикански вІедагІча хьалара хьалхара тур. Цу лоархІам болча мероприяте дакъа лаьцар 2,3 эзар совгІа саг юкъе воагІача школай, предприятей, культура учреждений 135 коллективо. ШоллагІча тура юкъедахийта веса а ях шовзткъей итт номер къовсталлий жюре. Цу юкъедахай № 9 йолча СУ клуба, Ишхаркъерча культура Шен, Махьмад - хитарча культура Шен, Кердача - Редантерча культура Шен цхьанца йолча культура кхычо учреждений вокальни, хоровой, инструментальни, кхийола коллективаш.

ХІанз района культура учреждений творчески коллективаш цІахо а шоай болх тоабеш а къахьегамхошта эстетически кхетам балара.

Я. ЗЫСКУНОВА,

Малгобека района культура [illegible] [illegible].

Редактор М. К. ЛЬЯНОВ.

ДУНЕ ЦХЬАН КІИРАГІА

ПРОГНОЗАШИ ДОЛАШЦАРИ

20 январе США президента Р. Никсона конгресса шинна а палата цхьан лаьча заседание къамаьл дир мехкарча хьалах йола послани ювцаш. Цу традиционни президентски послано укх шера къаьстта лоархІам бу. КІайча цІех кепайоазонна долча секретара Р. Зиглова маллара, тІохьара карийт отталлехьа Никсона массеккама юхалийр из. «Из вІалла тамаш а яц, — белгалдоаккх «Нью-Йорк таймс» — хІана аьлча послание тІа отталий укх шера президента ше юхахаржийта лаьрхІа йола программа».

ХІанзарча американски хьалашка хоржамашта нах тІаоарa платформа отталиу аттачарех лехар дац. МугІарера бола американцаш тийшабаьннаб Вашингтона официальни прогнозашти вовашолчоаи юкъера юкъ йоккха хиларах. Президента къамаьл дилекъа хьалхха шийх бахьан доацаш дувцанар — цар «Нью-Йорк таймс» яхача газето «дІалахача шера хиннача послание тІа зейна цхьадараш лагалохийтен уж мел бааъхилар хьажен леза ха хьатІаьттай хІанз» яхаш.

Цунах лаьна президента йоккхача послание тІа, кхетадеш ма дий, цхьаккха а хІама аьннадац. ДІадахача шера а санна, цу тІа чІоагІа йоах бе болх ца хилар дІадоакххаьргдаь тІема еш йола расходаш цІезигьергьа, машар ІалашйергІда, м. кх. а. Баккъа, миттa дог тешаш дуне а, 1969 шера лохъенна хиннача боараш тІа а кхаьча ма хІанз США промышленноста производство. Бе болх ца хилар цІаккха ца хиннача тайпара лакха да, берригача белхахоех 6.1 процент нах бе болх боацаш ба. «Бизза бе болх ба» яха лерташ бе болх боалача нах миллион сага шоех белаш санна хеташ да.

Послание тІа дуви образование, нилог тохара, социальни Іалашоннахьахьехьара дикка реформа ергья яхаш. ХІаьта дуккхьал дІадахача шера социальни гІулакхашта хьоналаь хиниа 12 миллиард доллар хІа ца хохийташ дитив правительствае. Цхьаккха хІама лаьцац Индокитаера лош машаре къоасталара хьакъехьа а. из ца зирал совгІа ДРВ юха а бомбаш етта йолахрах, американски военщинас деча кердача зуламех хоамаш ду.

ХІатІадоагІача 1972 — 1973 финансови шера Пентагоно памаьрца совгІат кийчду. ТІемапромышленни комплекса дезаршка хьежжа США тІема расходаш массеха миллиард доллар лакхлургья. Кхы тІа еш йола тІема асеигнованеш эттара хьалхарча аргІана дІахо а ракетноядерни потенциал лаккхьарга, хин кІал лела ракеташ йола кемаш дукхагІа хьаларга, сухопутни тІема йоцарие низам кхы а дикагІа гервайн кийчдарга дІайолайоргья.

Цу тайпара, президенте кердача послани вІалльа дард йоаца каржархой тІехьабаха дергІа яхаш дувца хІамаш да.

ЦАЬНХА А БІЕХА ГІУЛАКХАШ ГУЧАДАХАР

Ший послание тІа президента Никсона аьнна Индокитая проблема «вьетнамизаци политика» наькъаца къоастие лерІаш а американски правительство. Практико из фу ахилга да довза цІаьхка йиш хилар укх кІирагІа дуней общественноста. Гучаьлар Къулбехьен Вьетнаме американски военщинас аьлча аІий Іоухийташ долча зуламех йола кхы а факташ.

«Нью-Йорк пост» яхача газета журналиста С. Херша арадаьхар Пентагона чІоагІа къайлагІа лелалеш хинна вовзаш волча лейтенанта Колле нах бойба. Майлай яха юрта чуйсагІача Сангмиахача общинерча Миха оалача юрта 1968 шера март бетта нукха кхалнах, боккхий нах, бераш доалдарах йола документаш. Дунен общественносте чІоагІа бехке хеш хиннача американски Іаьдало Майлай яхача юрта хиннар санна зулам кхы хиина хІама яц ала гІерташ кІезига къахьегаизар. ХІанз из цхьа мара ца хинна хІама да аьлча эттара атагІа хІамах теннаш воль сагІ а тешавгвац.

Мехк мукъабаккхара кепайоазон агентствас кхьачуденнача, США-ен парна чулаттарашен Къулбехьен Вьетнаме ла, тІема вуламаш харцахьара хІамаш лоархІача комитето арадаьккхача документо кизза баккъду Херша гучадаьхараш. Дукккхача наха оакхарий хьисане деш хола нигаш хинне а цІа цаггахьа мара ца хула хІамаш. американски официальни пропаганда ма дувццара, президент Джонсон Іаьвада хорое даьттарча хала мара цІ.ахка а хІи махьма баха нах бобеш цу шиэам.

Уж «вьетнамизаци» политика ду гІулакхаш да.

Хоаш маддара, Къулбехьен Вьетнаме беча тІема «вьетнамизаци» яра программа керттерачарех цхьа гІулакх да «машар оттабар» хьакъехьа американо - сайгонски эскаро еш йола операцеш. Ухьаза дувцар да Къулбехьен Вьетнам къилбаседерча районашкара бІаьи вазраш бода нах Іаьлалаш дара лаьрххІа йолча концлагерашка дІаухийташ хиларах. Нуйна цхьаьна американски агрессорашш цар сайгонски марионеткаш гІерт демилитаризовани зонаш къулбехьа ядача провинцеех нах ца баха моттигаш е. Американски военщинас деш йола бІеха зуламаш кхы а гучадуалаш хиларо баьхьу. Вьетнаме беш бола тІом дІабаккха гІерт шоаш яхаш США доал деча гІозараша дувцар харцхилар. Факташа хьахьокх американски правительствас из агрессивни тІом бІаьхь беш а кІоаргьбеш а хилар, «вьетнамизаце» сий йоаца политика Индокитаерча американски империализма гІулакхъ лелаш а хилар.

ИЕРУСАЛИМЕРА СИОНИСТСКИ ПРОВОКАЦИ

Укх денешка Иерусалиме лоетт сионисташа оттадь антисоветски спектакль. 19 январе цу Израила дІалаьцача городе хилар 28 Верригуйех сионистски конгресс оалаш яр. Из гулаьвраша ма лерхІараш дувца ца дезаш довзаш да. Конгрессе дийцарех хьалхара дош: «Советски жуггий проблема — аьлар хьалхарча заседание ше къамаьл деш Израила президента Залман Шазара.

Из йоаца проблема хьал а хьеєш, сионисташ гІерт из санна долча харц хабарашца израильски захватчиккий агрессивни планаш дІалийцача Іарбий территореш тІа царлеш дола зуламаш къайладахьа. Из малхбуєзен пропаганда вІашагІьелла «проблема чІоагІа еш сионисташа кхы цхьаьнха бахьан долаш а. Ерригача ший бюджетах ах гаьта ар тІема гІулакхашка дІайдохийтача Тель-Авива чІоагІа еш болхлой, хІаьта юйтта израильски эскаре баха нах а.

Иерусалиме отталий спектакль Тель - Авивен Вашингтонен лаьча сценаргІа. Конгресса да[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] лакъа раьза [illegible] [illegible] йоат ца хулийташ бегеца. Конгресс яха хІама и бартоь полицейски дІоаттабаь лора я еш. БІаьш болча полицейски низагІа мара йохаа нагахьар конгресс хьаьллача дийнахь наха цуиа духьал ях хиина демонстраци. «Полицейскеша тІа а беттабенна лийшар тхо, — яхаш дувц конгрессо тІа ца битача нью-йоркски жуттий группа кулгалхочо Мандела. — Тхо даьхадар це дІалийцача Іарбий территореш тІера Израиль дІагІолтеш Палестинера байдача наха боьъоцаш тІамашяга хьадета».

Мандела цуьна тІехьабараш а, кхы дуккхабара ш а санна, конгрессе чу ца битара бахьан довзаш да. Из вІашагІтехарашта далалаттар кхыдар да — кхы а тІема авантюраш яра Израиль хьалхьоазр. Конгресс хьаллле хьалхха Вашингтоне Израиль кхы а гора лудда, цуьна «Фантом» яха реактивни бомбардировщикаш а йолаш, аьнна из решени хьаккхайкар ший бахьан доацаш дац. Цул совгІа, хІанз йистелье чача къайлдагІарча, американо - израильски переговорашта тІагІолла израильски тІема промышленноста модернизаци яра США новкъостал дергдолаш барт баьб.

Председателал деш хиинача Шинкуса конгрессе доийхал деш дувцар дІалийцача Іарбий лаьтташка 31 израильски юрт йиллай яхаш. Конгресс хилале хьалхха Израила премьер - министра Голда Меира аьлар. «Израила цІаккха а кхалІахецаргдац Иерусалима цахлбоаллера дакъа (Іарбий дакъа), из проблема машар оттабара йола духьале хиина хІаотте а». Из Израиль тІехьатІа йоагІача хана а ООН Кхоражлинчe Совето оттаь йолаш йола дІалийнача деррига территореш тІера израильски эскар дувцаште йоацпаш арадаккхарах йола резолюци тІаьца даган яхилгь.

Г. ШИШКИН,

(ТАСС).

РАДИО

20 январь.

6.30 — Юртара вахар (эрсий меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Хиттам. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий», «Комсомольское племя» газетий обзор. 7.28 — «Сердало» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачий программа. 9.20 — «Ялтьдаллача дола писмо» яха музыкальни передача. (гІалгІай меттала). 9.00 — Москва. 9.15 — «Халкъий вежарий дезале кхъе» яха корреспонденци (гІалгІай меттала). 9.30 — Апшараш. 9.40 — «Вешттотхам» яха Ведзижева дувцар (гІалгІай меттала). 10.00 — Москва. 16.00 — Передачий программа. 16.05 — Индустре [illegible] тІа. [illegible] болхлошта йола передача [illegible]. 16.20 — Советски [illegible]. «Кирова Къилбаседа Кавказе» яха корреспонденци (эрсий меттала). 16.35 — «ДоттагІлех оамалаш йолаш литтоний илеш» яха беседа (нохчий меттала). 16.46 — Вай индустриальни мохк (эрсий меттала). 17.00 — Москва. 18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.24 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.27 — Керда хоамаш (гІалгІай меттала). 18.40 — Москва.

21 ЯНВАРЬ

6.30 — Юртбоахама хьалхой [illegible] (гІалгІай меттала). 6.45 — Хоамаш. 6.55 — Хиттам. 7.00 — Москва. 7.20 — «Грозненский рабочий» газета обзор. 7.28 — «Ленинан некъ» газета обзор. 7.35 — Москва. 8.15 — Передачий программа. 8.25 — «Бусалба дин деза денош хьадалар а цар зулам а» яха беседа (гІалгІай меттала). 8.40 — Концерт (нохчий меттала). 9.00 — Москва. 9.15 — Советски Союза 50 шу дизарга. Советски Союза къаьмий доьш къоастадар — социализма баьккха сийлахь — боккха толам ба» яха беседа (нохчий меттала). 9.30 — Шедрин. Частушкаш (эрсий меттала). 10.00 — Москва. 16.00 — Передачий программа. 16.05 — КПСС XXIV-ча съезда солешаш кхочашдеш (нохчий меттала). 16.20 — Юртара вахар (нохчий меттала). 16.35 — Пятилетка боахагІа (гІалгІай меттала). 16.50 — «Вахархошта — граждански оборона хьакъехьа» (эрсий меттала). 17.00 — Москва. 18.00 — Керда хоамаш (эрсий меттала). 18.14 — Керда хоамаш (нохчий меттала). 18.27 — Керда хоамаш (гІалгІай меттала). 18.40 — Москва. 19.20 — Советски Союза 50 шу дизарга. «Поэт, коммунист Муталиев Хьажбикар» яха литературни передача (эрсий меттала). 20.00 — «Кагирхой тахар» яха радиовыпуск (нохчий меттала). 20.30 — Москва.

ТЕЛЕВИДЕНИ

20 январь.

9.25 — Кердадараш. 9.45 — Дешаркошта. «Орленок» яхача студе концертин зал. 10.15 — «Киноникъбархой клуб». 11.15 — «Музыкальни киоск». 11.45 — «Къонал эфире я». 12.45 — «Ленин Октябре» яха художественни фильм. 17.20 — Передачей программа. 17.25 — Концерт. 17.55 — Киножурнал. 18.05 — Сийлахь - доккхача гІулакха тІехьара къовсам. Ахриев ГІапур (гІалгІай меттала). 18.25 — Телевизионни кердадараш (гІалгІай, эрсий меттала). 18.45 — Дуней халкъашта юкъера обозрени (нохчий меттала). 19.00 — Миллионий ленински университет. «Общественна хьалхашка ше бехктоххаш йолга хоеш советски гражданин кхетамца кхевар». 19.30 — Шоана новаторш. Технически прогресс сихъяр. 19.40 — «Полесская легенда» яха художественни фильм. 21.00 — «Хан». Информационни программа. 21.30 — Нуралиевна цІерах долча театра «Мафрастилта» яха спектакль (нохчий меттала).

21 январь.

9.25 — Кердадараш. 9.45 — Дешаркошта. «Пионераш мугІарах бола». 10.15 — «Полынница пейсенья хІалаж» яха художественни фильм. 11.30 — Берашта. Кинопрограмма. 13.20 — Хьайбаш лелaдераш дахье баьннаб (нохчий меттала). 17.25 — Дешаркошта. «Новкъост Арсений» яха художественни фильм. 18.55 — Дийнахь тешаш: берашта ца тешаш берашта. 19.15 — Телевизионни кердадараш (нохчий, эрсий меттала). 19.30 — Шоана бевза. 19.50 — «Нийсархо» (нохчий меттала). 20.20 — Киножурнал. 20.30 — Уналцене (нохчий меттала). 21.00 — «Хан» Информационни программа. 21.30 «Байсанкра сцена» яха художественни фильм

ХАОТТАМ

Тахан республике гІолла Грозне кІезиг - дукха мороз а йолаш шийла хила тарлу. Малхбоалехьара гІаьххьача боаране дух хьеккхаргба, фигара температура республике гІолла 14—19, Грозне 15—17 градус шелал йоаш хургья.

Метеостанци.

РЕДАКЦЕ АДРЕС: г. Грозный-51, 364051. Ленина улица, 11 (3-гІа этаж). Телефонаш: редактора — 3-44-66; редактора зам.— 3-30-11; бенитоххаша секретара — 3-34-58; партийни вахарен, культурай, промышленностен отдели — 3-42-30; юрта боахама отдела — 3-42-28; письмай отделен бухгалтерен — 2-66-71.

«Грозненский рабочий» издательства типографи. Революции проспект 7/84.

АДРЕС РЕДАКЦИИ: г. Грозный-51, 364051, ул. Ленина, 11 (3 этаж). Телефоны: редактора—3-44-66; зам. редактора—3-30-11; ответственного секретаря—3-34-58; отделов партийной жизни культуры и промышленности — 3-42-30; отдела сельского хозяйства—3-42-28; отдела писем и бухгалтерии — 2-66-71.

Типография изд-ва «Грозненский рабочий», проспект Революции 7/84.

СФ0519. Заказ № 561.